

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1973

Warszawa, dnia 5 kwietnia 1973 r.

Nr 3

SPIS TREŚCI

Dział B

Poz. 12	— rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 1972 r. w sprawie podwyższenia niektórych świadczeń rentowych dla inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin	30
„ 13	— rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1972 r. w sprawie projektów wynalazczych	30
„ 14	— rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1972 r. w sprawie funduszu zakładowego w kombinatach budowlanych	46
„ 15	— rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1972 r. w sprawie tworzenia funduszu zakładowego za rok 1972 w niektórych przedsiębiorstwach produkcyjnych i remontowo-budowlanych handlu wewnętrznego i usług	46
„ 16	— rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1972 r. w sprawie dodatkowych urlopów w przemyśle celulozowo-papierniczym	48
„ 17	— uchwała nr 298 Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1972 r. w sprawie premiowania pracowników umysłowych zatrudnionych w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych oraz w grupujących je zjednoczeniach	50
„ 18	— zarządzenie Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 24 listopada 1972 r. w sprawie tabeli norm odzieży ochronnej, roboczej i sprzętu ochrony osobistej dla pracowników ministerstw, urzędów centralnych i rad narodowych	53
„ 19	— wytyczne nr 36 Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 31 października 1972 r. w sprawie uprawnień i obowiązków mistrza w przedsiębiorstwach gospodarki uspołecznionej	57

DZIAŁ B

12.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 grudnia 1972 r.

w sprawie podwyższenia niektórych świadczeń rentowych dla inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.*(Dziennik Ustaw z dnia 30 grudnia 1972 r. Nr 55, poz. 364)*

Na podstawie art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 6 i z 1972 r. Nr 16, poz. 114) oraz art. 9 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11) zarządza się, co następuje:

§ 1. Podwyższa się do 15% podstawy wymiaru emerytury dodatek do emerytury z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą wojskową przysługujący na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 6 i z 1972 roku Nr 16, poz. 114).

§ 2. Podwyższa się do kwoty 400 zł miesięcznie dodatek do rent inwalidzkich i rodzinnych z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów przysługujący na podstawie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 stycznia

1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11).

§ 3. Renty inwalidzkie dla inwalidów wojennych i wojskowych zaliczonych do I grupy inwalidów, wypłacane w kwotach ustalonych uchwałą Rady Ministrów i Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 30 grudnia 1970 r. w sprawie podwyżki najniższych płac, wprowadzenia dodatków do płac dla niektórych grup pracowników, podwyżki zasiłków rodzinnych oraz niektórych emerytur i rent (Monitor Polski Nr 44, poz. 352), podwyższa się do kwoty:

1) 1910 zł miesięcznie, jeżeli inwalidztwo I grupy pozostaje w związku ze służbą wojskową,
2) 1310 zł miesięcznie, jeżeli inwalidztwo to nie pozostaje w związku ze służbą wojskową.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1973 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

13.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 grudnia 1972 r.

w sprawie projektów wynalazczych.*(Dziennik Ustaw z dnia 27 grudnia 1972 r. Nr 54, poz. 351)*

Na podstawie art. 7 ust. 1, art. 42 ust. 4, art. 50 ust. 2, art. 60 ust. 2, art. 70 ust. 4, art. 72 ust. 2, art. 87 ust. 4, art. 93 ust. 5, art. 107 ust. 1, art. 110 ust. 2, art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. Nr 43, poz. 272) zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I**PRZEPISY OGÓLNE**

§ 1. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. Nr 43, poz. 272), a powołane w rozporządzeniu artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły tej ustawy,

2) Urzędzie Patentowym — rozumie się przez to Urząd Patentowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

3) organach nadrzędnych — rozumie się przez to ministrów, komisje i komitety sprawujące funkcje naczelnych organów administracji państwowej, urzędy centralne i wydziały prezydów wojewódzkich rad narodowych (miast wyłączonych z województw), jak również odpowiednie zarządy organizacji zawodo-

wych, spółdzielczych, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych,

4) jednostkach upoważnionych — rozumie się przez to jednostki gospodarki uspołecznionej upoważnione przez Ministra Handlu Zagranicznego do dokonywania czynności związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych oraz ich udostępnianiem za granicą lub do zastępowania w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej obywateli państw obcych oraz zagranicznych osób prawnych w sprawach związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych.

5) efektach uzyskanych przez wykonywanie prawa — rozumie się przez to efekty uzyskane przez udzielenie licencji, przeniesienie prawa lub dochodzenie przez uprawnionego roszczeń z powodu naruszenia patentu lub prawa ochronnego,

6) przeniesieniu prawa — rozumie się przez to przeniesienie prawa do patentu lub do prawa ochronnego oraz przeniesienie patentu lub prawa ochronnego.

2. Jeżeli obowiązujące przepisy powołują się na uchylone przepisy ustawy z dnia 31 maja 1962 r. — Prawo wynalazcze (Dz. U. Nr 33, poz. 156) lub odsyłają ogólnie do tych przepisów, stosuje się odpowiednie przepisy ustawy oraz przepisy rozporządzenia.

DZIAŁ II

PROJEKTY WYNAŁAZCZE W GOSPODARCE
USPOŁECZNIONEJ

Rozdział 1

Zadania jednostek gospodarki uspołecznionej.
Służby wynalazczości. Brygady racjonalizatorskie.

§ 2. 1. Do zadań jednostek gospodarki uspołecznionej w zakresie spraw wynalazczości należy:

1) badanie, na podstawie informacji patentowej oraz innej informacji naukowej i technicznej, stanu i kierunków rozwojowych techniki oraz zakresu jej ochrony prawnej w dziedzinie działalności tych jednostek,

2) porównywanie własnych zamierzeń w zakresie postępu technicznego, produkcji i handlu (eksportu) z uzyskanymi na podstawie badań (pkt 1) informacjami oraz ich wykorzystywanie w pracach badawczych i rozwojowych, produkcji i handlu (eksportu) w celu stosowania przodujących osiągnięć technicznych i zapobiegania naruszaniu praw osób trzecich.

3) rozwijanie inicjatywy wynalazczej pracowników, kierowanie tematyczne twórczością wynalazczą i udzielanie pomocy osobom pracującym nad projektami wynalazczymi oraz twórcom i realizatorom projektów wynalazczych, jak również udzielanie pomocy klubom techniki i racjonalizacji,

4) zapewnianie własnym wynalazkom i wzorom użytkowym ochrony prawnej w kraju i za granicą oraz ustalanie ewentualnych wypadków naruszenia uzyskanych praw,

5) realizacja i stosowanie projektów wynalazczych przyjętych do stosowania,

6) zapewnianie ochrony interesów i praw twórców pracowniczych projektów wynalazczych.

2. Zadania określone w ust. 1 powinny być wykonywane przy wzajemnym współdziałaniu wszystkich komórek organizacyjnych jednostek gospodarki uspołecznionej oraz przy współpracy ze związkami zawodowymi, stowarzyszeniami naukowo-technicznymi, klubami techniki i racjonalizacji i innymi organizacjami społecznymi.

§ 3. W jednostkach gospodarki uspołecznionej, w których uzasadnia to rozmiar zadań w zakresie spraw wynalazczości, powinny być tworzone komórki organizacyjne lub stanowiska pracy do spraw wynalazczości (służby wynalazczości).

§ 4. 1. Dla dokonywania projektów wynalazczych lub ich realizacji mogą być tworzone w jednostkach gospodarki uspołecznionej brygady racjonalizatorskie.

2. Brygadę racjonalizatorską stanowi zespół co najmniej trzech pracowników jednostki gospodarki uspołecznionej.

3. W razie potrzeby w skład brygady racjonalizatorskiej mogą wchodzić pracownicy innych jednostek gospodarki uspołecznionej, które powinny umożliwić im uczestniczenie w brygadzie.

4. Kierownik jednostki gospodarki uspołecznionej i jego zastępcy mogą wchodzić w skład brygady racjonalizatorskiej za zgodą jednostki nadrzędnej.

5. Jednostki gospodarki uspołecznionej mogą zawierać z członkami brygad racjonalizatorskich umowy o dokonanie projektu wynalazczego, o realizację projektu wynalazczego oraz o dokonanie i realizację projektu wynalazczego.

Rozdział 2

Prace nad projektami wynalazczymi.
Zgłaszanie projektów wynalazczych.

§ 5. 1. Osoby podejmujące w jednostkach gospodarki uspołecznionej prace nad projektami wynalazczymi powinny zawiadomić o tym swoich zwierzchników lub komórkę organizacyjną (stanowisko pracy) do spraw wynalazczości. Zawiadomienie to jest podstawą do udzielenia im pomocy w pracach nad projektami wynalazczymi.

2. Pomoc udzielona osobom pracującym nad projektami wynalazczymi polega w szczególności na zapewnieniu:

- 1) informacji patentowej i naukowo-technicznej,
- 2) porady fachowej i pomocy warsztatowej,
- 3) potrzebnych surowców, materiałów i narzędzi,
- 4) możliwości przeprowadzania badań i prób.

3. Jeżeli jednostka gospodarki uspołecznionej nie może udzielić pomocy we własnym zakresie lub w odpowiednim terminie, zwraca się o udzielenie pomocy do innej jednostki (instytutu naukowo-badawczego, biura projektów, biura konstrukcyjnego, szkoły wyższej itp.), która jest obowiązana do jej udzielenia. Jednostka nadrzędna może w uzasadnionych wypadkach zwolnić podległą jej jednostkę od tego obowiązku i wskazać inną jednostkę jako obowiązującą do udzielenia pomocy.

§ 6. 1. Kto dokonał pracowniczego projektu wynalazczego, jest obowiązany niezwłocznie zgłosić ten projekt w jednostce gospodarki uspołecznionej, w której dokonał tego projektu, oraz jeżeli nie jest pracownikiem tej jednostki, zawiadomić o tym jednostkę, w której jest zatrudniony.

2. Zgłoszenie projektu wynalazczego powinno zawierać opis projektu, a w razie potrzeby także rysunki, schematy, obliczenia i receptury umożliwiające zrozumienie istoty tego projektu. Zgłoszenie powinno określać dotychczasowy stan techniki, wskazywać przewidywane efekty, środki i sposób realizacji projektu wynalazczego oraz wymieniać twórcę lub współtwórców tego projektu.

3. Jeżeli twórca projektu wynalazczego ze względu na swoje kwalifikacje nie może spełnić wymagań określonych w ust. 2, jednostka gospodarki uspołecznionej, w której projekt ma być zgłoszony, jest obowiązana udzielić mu pomocy w zakresie opracowania dokumentacji zgłoszenia projektu wynalazczego oraz uzasadnienia techniczno-ekonomicznego przydatności projektu. Przepis § 5 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

4. W zgłoszeniu projektu wynalazczego twórca może zaznaczyć, że w jego przekonaniu projekt ma cechy wynalazku lub wzoru użytkowego.

§ 7. Jednostka gospodarki uspołecznionej jest obowiązana przyjąć zgłoszenie projektu wynalazczego, zarejestrować projekt oraz wydać zgłaszającemu pokwitowanie z oznaczeniem daty przyjęcia zgłoszenia i jego przedmiotu.

§ 8. 1. Przepisy dotyczące pracowniczych projektów wynalazczych stosuje się również do niepracowniczych wynalazków i wzorów użytkowych zgłoszonych przez twórcę w jednostce gospodarki społecznej na zasadach przewidzianych dla pracowniczych projektów wynalazczych.

2. W wypadku określonym w ust. 1 twórca powinien podać w zgłoszeniu, czy dokonał zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym, czy został udzielony patent na wynalazek lub prawo ochronne na wzór użytkowy oraz czy ten wynalazek lub wzór użytkowy jest stosowany i w jakim zakresie.

3. W wypadku określonym w ust. 1 twórcy przysługują uprawnienia i ciążą na nim obowiązki przewidziane dla twórców pracowniczych projektów wynalazczych.

Rozdział 3

Ocena projektów wynalazczych.

§ 9. 1. Jednostka gospodarki społecznej, w której został zgłoszony projekt wynalazczy, jest obowiązana ocenić przydatność projektu dla tej jednostki w terminie dwóch miesięcy od daty zgłoszenia projektu.

2. W razie konieczności przeprowadzania badań i prób jednostka gospodarki społecznej w porozumieniu z radą zakładową może przedłużyć termin określony w ust. 1. Postanowienie w tej sprawie doręcza się twórcy projektu.

3. Jednostka gospodarki społecznej jest obowiązana zapewnić twórcy projektu wynalazczego możliwość uczestniczenia w pracach związanych z oceną przydatności jego projektu.

4. Przy dokonywaniu oceny przydatności projektów wynalazczych dających efekty w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub ochrony naturalnego środowiska człowieka powinien brać udział społeczny inspektor pracy oraz przedstawiciel służby bezpieczeństwa i higieny pracy jednostki dokonującej oceny projektu lub przedstawiciel prezydium właściwej rady narodowej.

§ 10. 1. Jeżeli przydatność projektu wynalazczego budzi wątpliwości lub jeżeli powstaje wątpliwość, czy zgłoszony projekt jest projektem wynalazczym, jednostka dokonująca oceny powinna zasięgnąć opinii komisji wynalazczości.

2. Komisję wynalazczości w składzie: przewodniczący, sekretarz, przedstawiciele właściwych komórek technicznych i ekonomicznych (finansowych), rady zakładowej, stowarzyszenia naukowo-technicznego i klubu techniki i racjonalizacji oraz w razie potrzeby inne osoby powołuje w jednostce gospodarki społecznej kierownik tej jednostki w porozumieniu z właściwym organem samorządu robotniczego, a jeżeli samorząd robotniczy nie działa, w porozumieniu z odpowiednią instancją właściwego związku zawodowego.

3. W komisjach wynalazczości jednostek nadrzędnych przedstawicielem związku zawodowego jest delegat zarządu okręgowego lub zarządu głównego tego związku. Przepis ten stosuje się odpowiednio do przedstawicieli stowarzyszeń naukowo-technicznych.

4. Przewodniczący komisji wynalazczości jest obowiązany umożliwić twórcy projektu wynalazczego udział w pracach komisji.

5. Członkowie komisji wynalazczości i osoby uczestniczące w jej pracach są obowiązani do nieujawniania wszelkich danych, o których powzięli wiadomość w związku z pracami komisji.

§ 11. 1. Na podstawie oceny przydatności projektu wynalazczego jednostka gospodarki społecznej wydaje decyzję w sprawie przyjęcia projektu do stosowania.

2. Decyzje doręcza się niezwłocznie twórcy projektu wynalazczego z pouczeniem o prawie odwołania się do jednostki nadrzędnej.

3. Odwołanie rozpatruje i decyzję wydaje jednostka nadrzędna, zasięgając opinii komisji wynalazczości powołanej przy tej jednostce.

§ 12. 1. Oceny przydatności projektu wynalazczego zgłoszonego przez kierownika jednostki gospodarki społecznej lub jego zastępcę dokonuje i decyzję wydaje jednostka nadrzędna.

2. Oceny przydatności projektu wynalazczego zgłoszonego przez kierownika jednostki nadrzędnej lub jego zastępcę oraz pracownika organu nadrzędnego (ministerstwa) dokonuje i decyzję w sprawie przyjęcia projektu do stosowania wydaje organ nadrzędny.

Rozdział 4

Zgłaszanie wynalazków i wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym.

§ 13. 1. Jednostka gospodarki społecznej, zgłaszając wynalazek w Urzędzie Patentowym, powinna w podaniu złożyć wniosek o udzielenie patentu tymczasowego.

2. Wniosek o udzielenie patentu należy złożyć, w razie gdy wynalazek jest stosowany lub jeżeli jest to uzasadnione z innych względów.

3. Jeżeli wynalazek, na który został udzielony patent tymczasowy, został zastosowany po upływie terminu określonego w art. 26 ust. 3, jednostka gospodarki społecznej jest obowiązana złożyć wniosek o przeprowadzenie pełnego badania.

§ 14. 1. W razie gdy zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym zostało uznane przez jednostkę gospodarki społecznej za nieuzasadnione ze względów gospodarczych (art. 21 ust. 1), decyzję w tej sprawie wraz z uzasadnieniem doręcza się twórcy tego wynalazku lub wzoru użytkowego.

2. Jeżeli jednostka gospodarki społecznej nie zgłosiła wynalazku lub wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym i nie podjęła decyzji określonej w ust. 1 w okresie dwóch miesięcy od zgłoszenia tego wynalazku lub wzoru użytkowego w tej jednostce, twórca może zgłosić go sam w Urzędzie Patentowym, zawiadamiając o tym jednostkę gospodarki społecznej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, w razie gdy po zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego jednostka gospodarki społecznej wycofała zgłoszenie.

§ 15. W razie udzielenia na rzecz jednostki gospodarki społecznej patentu lub prawa ochronnego na zgłoszony przez twórcę w Urzędzie Patentowym

pracowniczy wynalazek lub wzór użytkowy, jednostka ta jest obowiązana do zwrotu twórcy wydatków poniesionych przez niego w związku ze zgłoszeniem i ochroną.

Rozdział 5

Realizacja projektów wynalazczych.

§ 16. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej są obowiązane do opracowywania harmonogramów realizacji przyjętych do stosowania lub poleconych do stosowania przez jednostkę nadrzędną lub organ nadrzędny projektów wynalazczych.

2. Jednostki podejmujące prace związane z realizacją projektów wynalazczych powinny je umieścić w swoich planach oraz zgłosić do innych jednostek, które będą współdziałały przy realizacji tych projektów, w celu zapewnienia przez te jednostki w swoich planach środków niezbędnych do wykonania tych prac.

3. Prace związane z realizacją projektów wynalazczych mogą być również umieszczone w planach właściwych jednostek na podstawie polecenia ich jednostek nadrzędnych, które w swoim zakresie działania są obowiązane do kontroli realizacji tych projektów.

4. W uzasadnionych wypadkach plany produkcyjne jednostek gospodarki uspołecznionej, podejmujących prace związane z realizacją projektów wynalazczych, mogą być w obowiązującym trybie zmieniane, jeżeli zakres lub stopień pilności tych prac wymaga dokonania takiej zmiany.

§ 17. Jednostka realizująca projekt wynalazczy jest obowiązana umożliwić twórcy udział w pracach związanych z realizacją jego projektu, a gdy twórca nie jest pracownikiem tej jednostki, zawrzeć z nim umowę o uczestniczenie w tych pracach.

Rozdział 6

Rozpowszechnianie informacji o projektach wynalazczych.

§ 18. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej i ich jednostki nadrzędne powinny przekazywać informacje o projektach wynalazczych, nadających się do stosowania w innych jednostkach gospodarki uspołecznionej, bezpośrednio lub za pośrednictwem właściwych ośrodków informacji technicznej.

2. W informacji o projekcie wynalazczym należy podać opis tego projektu oraz dane dotyczące przyjęcia projektu do stosowania, jego realizacji lub stosowania w jednostce przekazującej informację.

3. Jednostka przekazująca informacje o projekcie wynalazczym może zamieścić w niej upoważnienie do nieodpłatnego stosowania chronionego przez nią wynalazku lub wzoru użytkowego przez inne jednostki gospodarki uspołecznionej (licencja otwarta).

§ 19. 1. Jednostka gospodarki uspołecznionej, której przekazano informacje o projektach wynalazczych, powinna ocenić przydatność dla niej tych projektów. Jeżeli jednostka ta uzna, że projekt wynalazczy jest dla niej przydatny, wydaje decyzję o przyjęciu projektu do stosowania.

2. Jednostka gospodarki uspołecznionej, która w wyniku rozpowszechnienia informacji o projektach wynalazczych przyjęła projekt do stosowania, jest obowiązana zawiadomić o tym twórcę tego projektu oraz właściwą jednostkę gospodarki uspołecznionej.

Rozdział 7

Wynagrodzenia za projekty wynalazcze.

§ 20. 1. Wysokość wynagrodzenia za pracowniczy projekt wynalazczy ustala się w zależności od efektów uzyskanych przez jednostki gospodarki uspołecznionej stosujące ten projekt.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o efektach uzyskanych przez stosowanie projektu wynalazczego, dotyczy to również efektów uzyskanych przez wykonywanie prawa.

3. Z wyjątkiem wypadku, gdy projekt został dokonany w ramach umowy o dokonanie projektu wynalazczego, prawo do wynagrodzenia nie przysługuje następującym twórcom projektów racjonalizatorskich zatrudnionych w jednostkach gospodarki uspołecznionej:

1) kierownikom jednostek gospodarki uspołecznionej i ich zastępcom, jeżeli przedmiot dokonanego projektu leży w zakresie działalności tych jednostek,

2) pracownikom wykonującym prace naukowo-badawcze i rozwojowe, jeżeli przedmiot dokonanego projektu racjonalizatorskiego objęty jest planem przydzielonym do wykonania komórce organizacyjnej, w której pracownicy ci są zatrudnieni,

3) pracownikom inżynieryjno-technicznym i innym równorzędnym, jeżeli projekt racjonalizatorski został dokonany w wyniku wykonania polecenia służbowego.

§ 21. 1. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty ekonomiczne, wynagrodzenie twórcy ustala się w zależności od wielkości tych efektów, które mogą być również określone w sposób przybliżony lub szacunkowy.

2. Tabela wysokości wynagrodzeń za pracownicze projekty wynalazcze przynoszące efekty ekonomiczne stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty inne niż ekonomiczne, wynagrodzenie twórcy ustala się w sposób szacunkowy.

4. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub ochrony naturalnego środowiska człowieka, wynagrodzenie szacunkowe twórcy ustala się w zależności od przewidywanego osiągnięcia stopnia poprawy warunków higienicznych i stanu bezpieczeństwa pracy w warunkach, w których zdarzają się nieszczęśliwe wypadki i choroby zawodowe, lub osiągnięcia stopnia poprawy ochrony naturalnego środowiska człowieka. Ustalenie tego wynagrodzenia następuje przy współdziałaniu społecznego inspektora pracy oraz przedstawiciela służby bezpieczeństwa i higieny pracy jednostki ustalającej wynagrodzenie lub przedstawiciela prezydium właściwej rady narodowej.

5. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty w dziedzinie obrony lub bezpieczeństwa Państwa, wynagrodzenie szacunkowe twórcy ustala i wypłaca właściwa jednostka organizacyjna

resortu obrony narodowej lub spraw wewnętrznych. Przepisy § 24 ust. 2—4 stosuje się odpowiednio.

6. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi jednocześnie efekty ekonomiczne, efekty w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub ochrony naturalnego środowiska człowieka lub też efekty w dziedzinie obrony lub bezpieczeństwa Państwa, łączną kwotę wynagrodzenia twórcy stanowi suma wynagrodzeń ustalonych na podstawie ust. 1, 4 i 5.

§ 22. 1. Łączna kwota wynagrodzenia twórcy za pracowniczy projekt wynalazczy, wypłacanego z tytułu stosowania projektu w jednej lub więcej jednostkach gospodarki społecznej za jeden rok lub więcej lat stosowania projektu wynosi:

1) za wynalazek	od 2.000 zł do 500.000 zł,
2) za wzór użytkowy	od 2.000 zł do 250.000 zł,
3) za projekt racjonalizatorski	od 500 zł do 150.000 zł.

2. Wynagrodzenie ryczałtowe za pracowniczy projekt wynalazczy, ustalone na podstawie umowy zawartej między twórcą a jednostką gospodarki społecznej (art. 93 ust. 4), nie może przekraczać górnych wysokości kwot określonych w ust. 1.

3. Wynagrodzenie twórcy ulega podwyższeniu o 20% w razie dokonania projektu w ramach umowy o dokonanie projektu wynalazczego; wynagrodzenie to nie może przekraczać górnych wysokości kwot określonych w ust. 1.

§ 23. 1. Za projekty wynalazcze, mające poważne znaczenie dla gospodarki narodowej, wynagrodzenie twórcy ustalone na podstawie § 21 właściwa jednostka nadrzędna może podwyższyć do 300%. W tych wypadkach wynagrodzenie nie może przekraczać zwiększonych dwukrotnie górnych wysokości kwot określonych w § 22 ust. 1.

2. Za projekty wynalazcze, ograniczające lub eliminujące import bądź uruchamiające lub rozszerzające produkcję eksportową, wynagrodzenie ustalone na podstawie § 21 właściwy organ nadrzędny, po zasięgnięciu opinii Ministra Handlu Zagranicznego, może podwyższyć odpowiednio do uzyskanych w gospodarce narodowej korzyści, jednak maksymalnie do kwoty 1.000.000 zł. W tym wypadku przepisu § 22 ust. 1 nie stosuje się.

3. Jeżeli pracowniczy wynalazek posiada szczególne znaczenie dla jednostki gospodarki społecznej lub jeżeli nie ma możliwości stosowania go w pełnych rozmiarach w ciągu pierwszych 5 lat stosowania, okres wypłaty wynagrodzenia może być przedłużony za zgodą jednostki nadrzędnej do dalszych 5 lat, z tym że wynagrodzenie ustalone na podstawie § 21 w przedłużonym okresie ulega narastającemu zmniejszeniu o 10% z upływem każdego kolejnego roku stosowania wynalazku.

4. Jeżeli w wyniku stosowania projektu wynalazczego została wprowadzona nowa norma pracy, twórcy projektu przysługuje dodatkowo prawo do jednorazowego wynagrodzenia (wyrównania) w wysokości dziesięciokrotnej kwoty stanowiącej różnicę między jego miesięcznym zarobkiem wynikającym ze stosowania poprzedniej normy a zarobkiem wynikającym z zastosowania nowej normy. Wynagrodzenie to (wyrównanie) wypłaca się w ciągu jednego miesiąca od dnia wprowadzenia nowej normy.

§ 24. 1. Za projekt wynalazczy stosowany w każdej następnej jednostce gospodarki społecznej twórcy przysługuje dodatkowo wynagrodzenie w wysokości 30% wynagrodzenia ustalonego na podstawie § 21 ust. 1, a 100% wynagrodzenia ustalonego na podstawie § 21 ust. 4 pod warunkiem, że wynalazek lub wzór użytkowy zostanie zastosowany w następnych jednostkach w ciągu 5 lat od dnia jego zastosowania w pierwszej jednostce, a projekt racjonalizatorski nie później niż w ciągu 3 lat od dnia jego zastosowania w pierwszej jednostce. Wynagrodzenie to nie może jednak wynieść mniej niż 500 zł.

2. Jednostki określone w ust. 1 ustalają wynagrodzenie przysługujące twórcy projektu wynalazczego i przekazują je do jednostki gospodarki społecznej, w której projekt ten został zgłoszony, a w razie zastosowania opatentowanego wynalazku lub chronionego wzoru użytkowego do jednostki uprawnionej z patentu lub prawa ochronnego.

3. Jednostka, do której przekazano wynagrodzenie, prowadzi ewidencję dokonanych na rzecz twórcy wypłat wynagrodzeń i w razie osiągnięcia górnej granicy wynagrodzenia, przewidzianej w § 22 ust. 1, wstrzymuje dalsze wypłaty, a otrzymane kwoty przekraczające górną granicę zwiększają jej wynik finansowy.

4. Jednostka, o której mowa w ust. 3, jest obowiązana do dochodzenia wynagrodzenia określonego w ust. 1.

5. Jeżeli produkcja, w której stosuje się projekt wynalazczy, zostanie zaniechana oraz przeniesiona i podjęta w innej jednostce gospodarki społecznej, to podjęcie w niej tej produkcji traktuje się jako stosowanie projektu w pierwszej jednostce. Jeżeli projekt wynalazczy stosowany jest w jednej lub więcej jednostkach gospodarki społecznej, a jednostka, która wypłacała wynagrodzenie twórcy według stawek przewidzianych dla pierwszej jednostki, zaniechała produkcji, wówczas jednostka nadrzędna — na podstawie wniosku twórcy — wyznacza jedną z pozostałych jednostek do przejęcia obowiązków i uprawnień pierwszej jednostki, z zachowaniem przepisów ust. 1—4.

6. Jeżeli przyjęty do stosowania projekt wynalazczy dotyczy wyrobu wytwarzanego następnie w innej jednostce gospodarki społecznej, zbywającej ten wyrób i będącej pierwszą jednostką stosującą w ten sposób projekt wynalazczy, jednostkę tę uważa się za pierwszą stosującą ten projekt.

§ 25. 1. O ustaleniu ryczałtowego wynagrodzenia twórcy projektu wynalazczego (art. 93 ust. 4), wynagrodzenia ustalonego na podstawie efektów obliczonych w sposób przybliżony lub szacunkowy oraz wynagrodzenia szacunkowego przekraczającego 150.000 zł zawiadamia się jednostkę nadrzędna.

2. Wynagrodzenie za projekty wynalazcze zgłoszone przez kierownika jednostki gospodarki społecznej i jego zastępcę zatwierdza jednostka nadrzędna, a zgłoszone przez kierownika jednostki nadrzędnej, jego zastępców lub pracowników organu nadrzędnej (ministerstwa) zatwierdza właściwy organ nadrzędny.

§ 26. 1. Wynagrodzenie twórcy projektu wynalazczego ustalone na podstawie § 21 wypłaca się w następujących terminach:

1) wynagrodzenie przypadające jednej osobie do 8.000 zł, a w razie umowy o dokonanie projektu wynalazczego do 12.000 zł, wypłaca się w ciągu jednego miesiąca od dnia zastosowania projektu lub zatwierdzenia harmonogramu jego realizacji,

2) wynagrodzenie przypadające jednej osobie powyżej 8.000 zł, a w razie umowy o dokonanie projektu wynalazczego powyżej 12.000 zł, wypłaca się twórcy w wysokości 50%, lecz nie mniej niż 8.000 zł, a w razie umowy o dokonanie projektu wynalazczego nie mniej niż 12.000 zł, najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od dnia zastosowania projektu lub zatwierdzenia harmonogramu zastosowania projektu lub zatwierdzenia harmonogramu jego realizacji; pozostałą część wynagrodzenia wypłaca się najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy od dnia zakończenia pierwszego roku stosowania projektu,

3) w razie stosowania projektu przez okres krótszy niż 12 miesięcy, wynagrodzenie wypłaca się za okres faktycznego stosowania projektu, w ciągu dwóch miesięcy od dnia zakończenia stosowania projektu.

2. Jeżeli po dwuletnim stosowaniu wzoru użytkowego lub projektu racjonalizatorskiego i obliczeniu faktycznie najwyższych uzyskanych efektów okaże się, że wypłacone wynagrodzenie według przepisu ust. 1 pkt 1 i 2 jest za niskie, należy je odpowiednio wyrównać.

3. Wynagrodzenie za pierwszy rok stosowania wynalazku wypłaca się według zasad określonych w ust. 1 i 2, za każdy następny rok stosowania — w terminie dwóch miesięcy od zakończenia roku.

4. Jeżeli wynagrodzenie za projekt wynalazczy nie zostanie wypłacone w terminie, twórcy projektu przysługuje prawo do ustawowych odsetek za zwłokę w wysokości 8% w stosunku rocznym, chyba że jednostka gospodarki społecznej zobowiązana do wypłaty wykaże brak winy.

§ 27. 1. Wynagrodzenie tymczasowe, o którym mowa w art. 99, wypłaca twórca projektu wynalazczego właściwa jednostka nadrzędna lub jednostka gospodarki społecznej wskazana przez tę jednostkę.

2. Wynagrodzenie dodatkowe, o którym mowa w art. 100, w wysokości 10% pełnej kwoty należnej z tytułu wykonywania prawa uzyskanego za granicą, wypłaca twórca w walucie zagranicznej, w której uzyskano płatność, jednostka dokonująca czynności związanych z wykonywaniem tego prawa za granicą.

3. Jeżeli na żądanie jednostki gospodarki społecznej zainteresowanej stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, jej jednostki nadrzędnej lub organu nadrzędnego nie zostało wykonane prawo uzyskane za granicą ze względu na interes polskiego eksportu, wynagrodzenie dodatkowe ustalone przez właściwy organ nadrzędny w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego w oparciu o spodziewane efekty ekonomiczne według zasad wynagradzania za pracownicze projekty wynalazcze, wypłaca twórca jednostka gospodarki społecznej zainteresowana stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego. 10% tego wynagrodzenia wypłaca się w walucie zagranicznej, w której uzyskano płatność, jednakże kwota wypłacona w walucie zagranicznej nie może przekraczać 10% wpływu dewizowego uzyskanego z tytułu eksportu wyrobów.

4. Jeżeli na żądanie jednostki gospodarki społecznej zainteresowanej stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, jej jednostki nadrzędnej lub organu nadrzędnego, nie zostało wykonane prawo uzyskane za granicą ze względów polityki handlowej, wynagrodzenie dodatkowe ustalone szacunkowo przez właściwy organ nadrzędny w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego wypłaca jednostka zainteresowana stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego.

5. Przepisy ust. 2—4 stosuje się odpowiednio do odpłatnego udostępnienia za granicą projektów wynalazczych nie chronionych za granicą.

6. Wynagrodzenie odrębne, o którym mowa w art. 101, wypłaca jednostka gospodarki społecznej, która przyjęła projekt wynalazczy do stosowania, w terminie dwóch miesięcy od daty przyjęcia dokumentacji przydatnej do stosowania tego projektu. Jednostka ta w tym terminie jest obowiązana również dokonać zwrotu udokumentowanych wydatków poniesionych przez twórcę przy opracowywaniu i realizacji projektu wynalazczego, w tym kosztów badań, prób, modeli i prototypów potrzebnych do dokonania oceny przydatności tego projektu. Jeżeli łączna wypłata prowadziłaby jednak do opóźnienia, zwrot kosztów może być dokonany oddzielnie.

§ 28. 1. Osobom, które na podstawie umowy zawartej z jednostką gospodarki społecznej udzieliły pomocy osobom pracującym nad projektami wynalazczymi lub twórcom projektów wynalazczych, wynagrodzenie wypłaca się według zasad wynagrodzenia za prace zleczone lub za pracę w godzinach nadliczbowych.

2. Osobom, które współdziałały przy realizacji pracowniczego projektu wynalazczego lub przyczyniły się do przyspieszenia jego zastosowania, jednostka gospodarki społecznej przyznaje i wypłaca nagrody w łącznej wysokości do 50% wynagrodzenia przysługującego za taki projekt wynalazczy za pierwszy rok stosowania tego projektu.

3. Osobom, które przyczyniły się do rozpowszechnienia pracowniczego projektu wynalazczego, współdziałając w następnej jednostce gospodarki społecznej przy jego realizacji lub przyspieszeniu zastosowania, jednostka ta przyznaje i wypłaca nagrody w łącznej wysokości do 200% wynagrodzenia przysługującego za taki projekt wynalazczy za pierwszy rok stosowania projektu w tej jednostce.

4. Twórcom projektów racjonalizatorskich, którym na podstawie § 20 ust. 3 nie przysługuje prawo do wynagrodzenia, jednostka gospodarki społecznej stosująca projekt może przyznać i wypłacić nagrody w wysokości do 30% wynagrodzenia przysługującego za taki projekt racjonalizatorski w tej jednostce.

5. Ustalenia wysokości i podziału nagród, o których mowa w ust. 2—4, dokonuje jednostka gospodarki społecznej w porozumieniu z radą zakładową. Kierownikowi jednostki gospodarki społecznej i jego zastępcy nagrody przyznaje jednostka nadrzędna, a kierownikowi jednostki nadrzędnej, jego zastępcy oraz pracownikom organu nadrzędnego (ministerstwa) nagrody przyznaje właściwy organ nadrzędny.

6. Do osób wymienionych w ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio przepis § 23 ust. 4.

DZIAŁ III

UMOWY W ZAKRESIE PROJEKTÓW
WYNAŁAZCZYCH

Rozdział 1

Umowa o stosowanie projektu wynalazczego.

§ 29. 1. Jednostka gospodarki uspołecznionej uprawniona z patentu lub prawa ochronnego nie może odmówić zawarcia z inną jednostką gospodarki uspołecznionej umowy o stosowanie projektu wynalazczego, chyba że jest to uzasadnione ze względów gospodarczych. Odmowa jest niedopuszczalna, w razie gdy wynalazek lub wzór użytkowy został powołany w Polskiej Normie.

2. Umowa o stosowanie projektu wynalazczego powinna określać w szczególności:

1) projekty wynalazcze i doświadczenia techniczno-organizacyjne dotyczące tych projektów stanowiące przedmiot umowy.

2) dane dotyczące patentów i praw ochronnych przysługujących licencjodawcy lub dokonanych przez niego zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych, związane z przedmiotem umowy.

3) rodzaj licencji (licencja wyłączna, niewyłączna, pełna, niepełna),

4) okres, na jaki zawarto umowę,

5) wysokość i terminy uiszczania opłat licencyjnych,

6) zakres pomocy udzielanej przez licencjodawcę licencjodawcy przy realizacji projektu wynalazczego (dostarczenie dokumentacji technicznej, konsultacja, szkolenie pracowników, nadzór nad uruchomieniem urządzeń wytworzonych według projektu wynalazczego, dostawa i montaż urządzeń itp.),

7) zakres gwarancji sprawności technicznej projektu wynalazczego,

8) zasady współpracy nad udoskonaleniem projektu wynalazczego i wymiany doświadczeń techniczno-organizacyjnych,

9) zasady odpowiedzialności w razie niewykonania lub nienależytego wykonania całości lub części umowy przez jedną ze stron.

§ 30. 1. Wysokość opłaty licencyjnej ustala się w zależności od:

1) wartości technicznej i ekonomicznej projektu wynalazczego,

2) wartości technicznej i ekonomicznej doświadczeń techniczno-organizacyjnych dotyczących tego projektu wynalazczego,

3) rodzaju licencji,

4) zakresu gwarancji sprawności technicznej projektu wynalazczego,

5) pomocy udzielanej przy realizacji projektu wynalazczego,

6) innych istotnych okoliczności określonych w umowie.

2. W razie udzielenia licencji niewyłącznej górna wysokość opłaty licencyjnej nie może przekraczać 20% efektów ekonomicznych uzyskanych przez licencjodawcę w pierwszym roku stosowania wynalazku lub wzoru użytkowego. Za następne lata stosowania opłata w okresie umowy ulega zmniejszeniu o 3% rocznie. Począwszy od szóstego roku stosowania opłata nie może przekraczać 3% efektów ekonomicznych uzyskanych przez licencjodawcę.

3. W razie udzielenia licencji wyłącznej górna wysokość opłaty licencyjnej nie może przekraczać 50% efektów ekonomicznych uzyskanych przez licencjodawcę w pierwszym roku stosowania wynalazku lub wzoru użytkowego. Za następne lata stosowania opłata w okresie umowy ulega zmniejszeniu o 10% z upływem każdego kolejnego roku. Począwszy od szóstego roku stosowania opłata nie może przekraczać 5% efektów ekonomicznych uzyskanych przez licencjodawcę.

4. Ustalona w ust. 2 i 3 górna wysokość opłaty licencyjnej może mieć zastosowanie jedynie w wypadku, gdy licencjodawca udziela licencjodawcy gwarancji sprawności technicznej projektu wynalazczego, udostępnia doświadczenia techniczno-organizacyjne lub udziela pomocy w realizacji projektu wynalazczego.

5. Strony powinny określić w umowie początek pierwszego rocznego okresu obliczeniowego. W braku porozumienia co do terminów uiszczenia opłaty licencyjnej, licencjodawca jest obowiązany do jej uiszczenia najpóźniej w terminie dwóch miesięcy po zakończeniu każdego roku obliczeniowego.

6. Na żądanie licencjodawcy licencjodawca przedstawi na piśmie bilans efektów ekonomicznych uzyskanych w każdym roku obliczeniowym.

§ 31. W razie umowy o udostępnienie nie chronionego projektu wynalazczego, stanowiącego tajemnicę jednostki gospodarki uspołecznionej, jednostka, której projekt udostępniono, jest obowiązana do przedsięwzięcia niezbędnych środków mających na celu zachowanie stanu tajemnicy w czasie trwania umowy i po jej wygaśnięciu. Dalsze udostępnienie tego projektu wymaga zgody jednostki udostępniającej, nie dotyczy to jednak okresu po ustaniu stanu tajemnicy. Przepisy §§ 29 i 30 stosuje się odpowiednio.

§ 32. 1. Umowa o stosowanie projektu wynalazczego wygasa najpóźniej z chwilą wygaśnięcia patentu lub prawa ochronnego oraz ustania stanu tajemnicy nie chronionego projektu wynalazczego, stanowiącego tajemnicę jednostki gospodarki uspołecznionej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie unieważnienia albo odmowy udzielenia patentu lub prawa ochronnego.

Rozdział 2

Umowa o przeniesienie prawa.

§ 33. 1. Zawarcie umowy o przeniesienie prawa między jednostkami gospodarki uspołecznionej może nastąpić w wypadkach gospodarczo uzasadnionych. Przez tę umowę uprawniona jednostka gospodarki uspołecznionej (zbywca) zobowiązuje się przenieść prawo na rzecz innej jednostki gospodarki uspołecznionej (nabywca), która zobowiązuje się uiścić zapłatę, chyba że strony ustalą inaczej.

2. Przeniesienie prawa przysługującego państwowej jednostce na rzecz jednostki nie będącej państwową jednostką organizacyjną wymaga zgody jednostki nadrzędnej.

3. Umowy o przeniesienie prawa powinny określać w szczególności:

1) prawo stanowiące przedmiot umowy,

2) wysokość zapłaty oraz termin jej uiszczenia,

3) datę przejścia prawa.

§ 34. 1. Wysokość zapłaty ustala się w zależności od wartości technicznej i ekonomicznej wynalazku lub wzoru użytkowego oraz innych istotnych okoliczności określonych w umowie.

2. Umowa o przeniesienie prawa może określać, że ustalenie zapłaty oraz terminów jej uiszczenia nastąpi na podstawie przepisów § 30. W tym wypadku w braku odmiennego porozumienia stron przyjmuje się, że ustalenie zapłaty nastąpi na podstawie zasad właściwych dla ustalania górnej wysokości opłaty licencyjnej z tytułu udzielenia na okres trzyletni licencji wyłącznej (§ 30 ust. 3).

3. Strony mogą odpowiednio zmienić lub uzupełnić zasady ustalania wysokości zapłaty określone w ust. 2 albo też za zgodą jednostki nadrzędnej nad nabywcą ustalić wysokość zapłaty na innych zasadach.

4. W razie gdy zbywca udziela nabywcy pomocy przy realizacji wynalazku lub wzoru użytkowego, strony mogą uzgodnić dodatkowo wynagrodzenie za udzielenie tej pomocy.

§ 35. 1. W razie unieważnienia patentu lub prawa ochronnego nabywca ma prawo do otrzymania zwrotu wniesionej zapłaty oraz do odszkodowania na zasadach ogólnych. Zbywca może jednak potrącić sobie korzyści, jakie nabywca uzyskał przez korzystanie z wynalazku lub wzoru użytkowego przed unieważnieniem patentu lub prawa ochronnego; jeżeli korzyści te są wyższe od zapłaty i dochodzonego odszkodowania, odpowiedzialność zbywcy ulega wyłączeniu.

2. Ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności przewidziane w ust. 1 nie dotyczy zbywcy, który dopuścił się rażącego niedbalstwa.

3. W braku odmiennego porozumienia stron zbywca prawa do patentu lub do prawa ochronnego nie ponosi odpowiedzialności, gdy na zgłoszony w Urzędzie Patentowym wynalazek lub wzór użytkowy nie zostanie udzielony patent lub prawo ochronne; odpowiada jednakże wobec nabywcy, jeżeli korzystanie z wynalazku lub wzoru użytkowego narusza prawa osób trzecich.

Rozdział 3

Postanowienia wspólne.

§ 36. Do umów o stosowanie projektu wynalazczego lub o przeniesienie prawa w sprawach nie uregulowanych w rozporządzeniu stosuje się odpowiednio przepisy prawa cywilnego, w szczególności przepisy art. 397—404 Kodeksu cywilnego.

§ 37. 1. Jeżeli jednostka gospodarki społecznej, odmawiając przyjęcia projektu wynalazczego ze względu na jego nieprzydatność dla tej jednostki lub nie przyjmując go do pełnego stosowania, stwierdzi, że projekt może być stosowany w innych jednostkach gospodarki społecznej, powinna powiadomić te jednostki lub złożyć im ofertę zawarcia umowy o stosowanie projektu wynalazczego (art. 87) lub umowy o przeniesienie prawa (art. 42). O złożeniu oferty i zawarciu umowy zawiadamia się twórcę projektu wynalazczego.

2. Jednostka gospodarki społecznej, której złożono ofertę zawarcia umowy określoną w ust. 1, jest obowiązana ocenić przydatność projektu wynalazczego dla tej jednostki. Zawarcie tej umowy uważa się za przyjęcie projektu do stosowania w jednostkach gospodarki społecznej, które zawarły umowę.

§ 38. 1. Jednostki gospodarki społecznej mogą zawierać z obywatelami polskim i polskimi osobami prawnymi, nie będącymi jednostkami gospodarki społecznej, umowy o przeniesienie prawa na rzecz tych jednostek lub umowy licencyjne tylko na zasadach przewidzianych dla ustalenia wysokości wynagrodzenia za pracownicze projekty wynalazcze. Zapłata lub opłata licencyjna może być zwiększona o równowartość uzasadnionych kosztów związanych z dokonaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, ich zgłoszeniem w Urzędzie Patentowym oraz ochroną.

2. Za zgodą jednostki nadrzędnej strony mogą ustalić zapłatę lub opłatę licencyjną na zasadach innych niż określone w ust. 1.

DZIAŁ IV

STOSUNKI Z ZAGRANICĄ W ZAKRESIE PROJEKTÓW WYNAŁAZCZYCH

Rozdział 1

Zgłaszanie wynalazków i wzorów użytkowych za granicą.

Wykonanie uzyskanych praw.

§ 39. 1. W wypadkach gospodarczo uzasadnionych wynalazek lub wzór użytkowy powinien być zgłoszony do ochrony za granicą. Celowość zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego do ochrony za granicą istnieje wówczas, gdy można się spodziewać sprzedaży wyrobów wytworzonych przez stosowanie tego wynalazku lub wzoru użytkowego, udzielenia licencji lub przeniesienia prawa lub gdy istnieją inne uzasadnione powody.

2. Jednostka gospodarki społecznej, w której został zgłoszony wynalazek lub wzór użytkowy, jest obowiązana zbadać celowość zgłoszenia tego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą, zasięgając w tym celu opinii właściwego przedmiotowo przedsiębiorstwa handlu zagranicznego. Wniosek o zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą może także złożyć w tej jednostce twórca tego wynalazku lub wzoru użytkowego.

3. O decyzji w sprawie zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą jednostka gospodarki społecznej zawiadamia swoją jednostkę nadrzędną. Decyzję tę doręcza się również twórcy wynalazku lub wzoru użytkowego.

4. Jeżeli zapewnienie ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego leży w interesie gospodarki narodowej, właściwa jednostka nadrzędna lub organ nadrzędny może polecić jednostce gospodarki społecznej zgłoszenie tego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą.

§ 40. 1. Jeżeli zgłoszenia za granicą zamierza dokonać twórca niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego albo jego następca prawny, jest on obowiązany zasięgnąć opinii właściwego przedsiębiorstwa handlu zagranicznego oraz właściwej ze względu na przedmiot wynalazku lub wzoru użytkowego jednostki gospodarki społecznej co do celowości tego zgłoszenia.

2. Jednostki określone w ust. 1 są obowiązane do wydania w terminie dwóch miesięcy opinii co do ce-

lowości zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą.

§ 41. 1. Zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą dokonuje jednostka gospodarki społecznej, polska osoba prawna nie będąca jednostką gospodarki społecznej bądź obywatel polski, który zgłosił wynalazek lub wzór użytkowy w Urzędzie Patentowym, lub jego następca prawny (zgłaszający za granicą).

2. Zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą dokonuje się za pośrednictwem jednostki upoważnionej, chyba że zgłaszający za granicą ma stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą.

§ 42. 1. Jednostka upoważniona wykonuje czynności związane ze zgłoszeniem wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą na podstawie zlecenia zgłaszającego za granicą.

2. Z chwilą przyjęcia zlecenia jednostka upoważniona działa w imieniu i na rzecz zgłaszającego za granicą jako jego pełnomocnik.

3. Jednostka upoważniona może odmówić przyjęcia zlecenia w zakresie swojego działania, jeżeli zgłoszenie za granicą jest sprzeczne z zasadami ochrony wynalazków i wzorów użytkowych w kraju zgłoszenia. Jednakże w razie wydania przez jednostkę określoną w § 40 opinii o niecelowości zgłoszenia za granicą niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego, może ona uzależnić przyjęcie zlecenia od przekazania przez zgłaszającego za granicą jednostce upoważnionej własnych środków dewizowych na pokrycie wydatków związanych ze zgłoszeniem tego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą.

4. Jeżeli zlecenie, o którym mowa w ust. 1, nie stanowi inaczej, jednostka upoważniona jest obowiązana opracować zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego w krajach, w których ma być on zgłoszony, a zgłaszający za granicą jest obowiązany dostarczyć odpowiednią ilość kopii lub odbitek opisu wynalazku lub wzoru użytkowego zgłoszonego w Urzędzie Patentowym oraz udzielić pomocy fachowej i dostarczyć materiałów niezbędnych do zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą, uzyskania ochrony oraz jej utrzymywania.

§ 43. 1. Jednostka upoważniona pobiera od zgłaszającego za granicą za wykonanie czynności związanych z ochroną wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą opłaty zgodnie z obowiązującą taryfą opłat za czynności rzeczników patentowych. Wydatki jednostki upoważnionej w walucie zagranicznej zgłaszający za granicą zwraca w ich równowartości w walucie polskiej po obowiązującym kursie.

2. Na podstawie umowy ze zgłaszającym za granicą niepracowniczy wynalazek lub wzór użytkowy koszty związane z ochroną tego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą może pokryć jednostka upoważniona. W tym wypadku koszty te podlegają potrąceniu po obowiązującym kursie z pierwszych wpływów należnych zgłaszającemu za granicą z tytułu wykonywania uzyskanych praw, jednakże jednostka upoważniona może od tego odstąpić.

3. Wysokość limitów dewizowych przeznaczonych na wydatki związane z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych za granicą ustala Minister Handlu Zagranicznego na wniosek jednostki upoważnionej.

§ 44. 1. Jednostka gospodarki społecznej, która uzyskała ochronę wynalazku lub wzoru użytko-

wego za granicą, może wydać, po zasięgnięciu opinii właściwego przedsiębiorstwa handlu zagranicznego, decyzję o zaniechaniu utrzymywania tej ochrony, jeżeli dalsze jej utrzymywanie nie jest celowe. Przepis § 39 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Utrzymywanie ochrony niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą może być uzależnione od przedłożenia jednostce upoważnionej opinii jednostek określonych w § 40 co do celowości utrzymywania ochrony. Przepis § 42 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 45. 1. Wykonywanie prawa uzyskanego za granicą następuje za pośrednictwem jednostki upoważnionej, chyba że uprawniony z tego prawa, zwany dalej „uprawnionym” ma stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą.

2. Jednostka upoważniona dokonuje czynności związanych z wykonaniem prawa uzyskanego za granicą na podstawie zlecenia uprawnionego. Przepis § 42 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli uprawnionym jest jednostka gospodarki społecznej, wykonanie prawa uzyskanego za granicą wymaga uprzedniej zgody jej jednostki nadrzędnej.

4. Jeżeli z wykonaniem prawa uzyskanego za granicą łączy się zbycie maszyn, urządzeń lub innych wyrobów związanych ze stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, będącego przedmiotem tego prawa, wykonanie prawa następuje za pośrednictwem jednostki gospodarki społecznej właściwej ze względu na eksport takich maszyn, urządzeń lub innych wyrobów.

5. W wypadkach uzasadnionych interesem polskiego eksportu albo względami polityki handlowej jednostki gospodarki społecznej zainteresowane stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, w porozumieniu z jednostką gospodarki społecznej właściwą ze względu na eksport wyrobu wytwarzanego przez stosowanie wynalazku lub wzoru użytkowego, mogą żądać od uprawnionego oraz od jednostki upoważnionej, aby nie zostało wykonane prawo uzyskane za granicą. W tym wypadku prawo uzyskane za granicą nie może być wykonane.

§ 46. 1. Jeżeli uprawnionym jest jednostka gospodarki społecznej, otrzymuje ona z kwoty uzyskanej z tytułu wykonania prawa, po odliczeniu w walucie zagranicznej w której uzyskano płatność ustalonej przez Ministra Handlu Zagranicznego prowizji jednostki upoważnionej oraz dodatkowego wynagrodzenia twórcy wynalazku lub wzoru użytkowego:

1) w walucie zagranicznej, w której uzyskano płatność, 30% pełnej kwoty uzyskanej z tytułu wykonania prawa; wpływy te można wykorzystać ponad limity dewizowe jednostek gospodarki społecznej, z tym że w jednostkach i zakładach budżetowych kredyty budżetowe na ten cel zostaną we właściwym trybie powiększone, .

2) w walucie polskiej równowartość pozostałej kwoty po obowiązującym kursie.

2. Jeżeli uprawnionym jest twórca niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego albo jego następca prawny, otrzymuje on z kwoty uzyskanej z tytułu wykonania prawa, po odliczeniu w walucie zagranicznej, w której uzyskano płatność, ustalonej

przez Ministra Handlu Zagranicznego prowizji jednostki upoważnionej:

1) w walucie zagranicznej, w której uzyskano płatność, 10% pełnej kwoty uzyskanej z tytułu wykonania prawa,

2) w walucie polskiej równowartość pozostałej kwoty po obowiązującym kursie.

3. Jednostka gospodarki społecznionej, na której żądanie nie może być wykonane prawo uzyskane za granicą ze względu na interes polskiego eksportu (§ 45 ust. 5), jest obowiązana wypłacić:

1) uprawnionej jednostce gospodarki społecznionej — kwotę obliczoną według zasad ustalania opłat licencyjnych,

2) uprawnionemu twórcy niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego albo jego następcy prawnemu — wynagrodzenie obliczone według zasad ustalenia wysokości wynagrodzeń za pracownicze projekty wynalazcze.

4. Z kwot ustalonych na podstawie ust. 3 uprawniona jednostka gospodarki społecznionej otrzymuje 30%, a uprawniony twórca niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego lub jego następca prawny 10%, w walucie lub walutach wpływu z tytułu eksportu wyrobów wytworzonych przez stosowanie wynalazku lub wzoru użytkowego. Kwoty przekazywane w walucie obcej nie mogą przekraczać odpowiednio 30% i 10% uzyskanego wpływu dewizowego.

5. Jeżeli prawo uzyskane za granicą nie zostało wykonane ze względów polityki handlowej, jednostka gospodarki społecznionej określona w § 45 ust. 5 jest obowiązana wypłacić uprawnionemu wynagrodzenie w wysokości ustalonej szacunkowo przez właściwy organ nadrzędny w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego.

§ 47. Przepisy §§ 39—46 stosuje się odpowiednio do udostępniania za granicą nie chronionego projektu wynalazczego.

Rozdział 2

Zgłaszanie w Urzędzie Patentowym wynalazków i wzorów użytkowych osób zagranicznych. Wykonywanie uzyskanych praw w Polsce.

§ 48. 1. Obywatele państw obcych oraz zagraniczne osoby prawne (osoby zagraniczne) mogą zgłaszać wynalazki i wzory użytkowe w Urzędzie Patentowym oraz utrzymywać ich ochronę tylko za pośrednictwem jednostki upoważnionej.

2. Z tytułu czynności związanych ze zgłoszeniem i ochroną wynalazków i wzorów użytkowych osób zagranicznych jednostka upoważniona pobiera opłaty zgodnie z obowiązującą taryfą opłat za czynności rzeczników patentowych.

§ 49. 1. Nabycie na rzecz jednostki gospodarki społecznionej od osoby zagranicznej prawa uzyskanego w Polsce lub licencji z tego prawa następuje za pośrednictwem jednostki upoważnionej.

2. Jeżeli łącznie z prawem uzyskanym w Polsce lub licencją nabywane są od osoby zagranicznej maszyny, urządzenia, dokumentacja lub doświadczenia techniczno-organizacyjne związane ze stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, nabycie tego prawa lub licencji następuje za pośrednictwem jednostki gospodarki społecznionej właściwej ze względu

na import takich maszyn, urządzeń, dokumentacji lub doświadczeń techniczno-organizacyjnych.

3. Jednostki określone w ust. 1 i 2 zawierają z osobami zagranicznymi umowę o przeniesienie prawa uzyskanego w Polsce lub umowę licencyjną na podstawie zlecenia jednostki gospodarki społecznionej zainteresowanej stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego.

4. W wypadku określonym w ust. 3 umowa licencyjna powinna zastrzegać możliwość przeniesienia uzyskanych uprawnień umownych na rzecz innych jednostek gospodarki społecznionej zainteresowanych stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego.

5. Jednostki określone w ust. 1 i 2 powinny udzielać jednostkom gospodarki społecznionej, zainteresowanym stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego będącego przedmiotem prawa uzyskanego w Polsce przez osobę zagraniczną, wszelkiej pomocy w uzyskaniu niezbędnych informacji dotyczących tego wynalazku lub wzoru użytkowego.

§ 50. Nabycie od osoby zagranicznej na rzecz osoby nie będącej jednostką gospodarki społecznionej prawa uzyskanego w Polsce lub licencji z tego prawa wymaga zezwolenia Ministra Handlu Zagranicznego. Przepis § 49 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ V

POSTĘPOWANIE SPORNE PRZED URZĘDEM PATENTOWYM. POSTĘPOWANIE PRZED KOMISJĄ ODWOŁAWCZĄ

Rozdział 1

Postępowanie sporne przed Urzędem Patentowym.

§ 51. 1. W postępowaniu spornym Urząd Patentowy rozpoznaje sprawy w kolegiach orzekających w składzie jednego sędziego sądu wojewódzkiego jako przewodniczącego oraz dwóch przedstawicieli Urzędu Patentowego, jednego przedstawiciela związku zawodowego i jednego przedstawiciela stowarzyszenia naukowo-technicznego jako członków.

2. Przewodniczących kolegiów orzekających powołuje Minister Sprawiedliwości spośród sędziów sądów wojewódzkich mających siedzibę na terenie m. st. Warszawy.

3. Pozostałych członków kolegiów orzekających powołuje Prezes Urzędu Patentowego z tym że przedstawiciele związków zawodowych wyznacza z listy zgłoszonej przez Centralną Radę Związków Zawodowych, a przedstawiciele stowarzyszeń naukowo-technicznych z listy zgłoszonej przez Naczelną Organizację Techniczną.

4. Jeżeli postępowanie dotyczy sprawy wchodzącej w zakres obrony Państwa, w skład kolegium orzekającego wchodzi ponadto przedstawiciel wojska, powołany przez Prezesa Urzędu Patentowego z listy zgłoszonej przez Ministra Obrony Narodowej.

§ 52. 1. Członkowie kolegium orzekającego są obowiązani do nieujawniania wszelkich danych, o których poza rozprawą jawną powzięli wiadomość w związku z pełnieniem swoich funkcji.

2. Członkowie kolegiów orzekających są w rozstrzyganiu spraw niezawiśli i podlegają tylko ustawom.

§ 53. 1. Wniosek o wszczęcie postępowania powinien być złożony na piśmie i zawierać oznaczenie stron i ich adresy, zwięzłe przedstawienie sprawy i jasno określone żądanie, wskazanie środków dowodowych oraz podpis i datę.

2. Do wniosku należy dołączyć:

1) pełnomocnictwo, jeżeli wniosek wnosi pełnomocnik,

2) odpisy wniosku i jego załączników w tylu egzemplarzach, ile jest stron,

3) dowód uiszczenia obowiązującej opłaty.

3. Urząd Patentowy bada, czy wniosek odpowiada wymaganiom formalnym. W razie stwierdzenia, że wniosek nie odpowiada tym wymaganiom, Urząd Patentowy wzywa stronę do usunięcia jego braków w wyznaczonym terminie pod rygorem zwrotu wniosku.

4. W razie nieusunięcia braków wniosku w terminie Urząd Patentowy zwraca wniosek i umarza postępowanie.

5. Jeżeli Urząd Patentowy stwierdzi brak swojej właściwości do rozpatrzenia wniosku, przekazuje sprawę właściwemu organowi. Na postanowienie to służy zażalenie.

6. Jeżeli wnioskodawca wycofał wniosek po wszczęciu postępowania, Urząd Patentowy wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

7. W sprawach wymienionych w ust. 3—6 oraz w sprawach zawieszenia postępowania Urząd Patentowy może również orzekać na posiedzeniach niejawnych.

§ 54. 1. Jeżeli wniosek odpowiada wymaganiom formalnym, Urząd Patentowy doręcza drugiej stronie odpisy wniosku i załączonych do niego dokumentów, wzywając ją w razie potrzeby do nadesłania pisemnej odpowiedzi w wyznaczonym przynajmniej trzydziestodniowym terminie.

2. O złożeniu wniosku Urząd Patentowy dokonuje wpisu do rejestru patentowego lub rejestru praw ochronnych.

3. Strona wezwana do udzielenia odpowiedzi dołącza do odpowiedzi na wniosek tyle jej odpisów, ile jest stron w postępowaniu.

4. Po otrzymaniu odpowiedzi na wniosek lub po upływie terminu wyznaczonego do jej nadesłania Urząd Patentowy wyznacza rozprawę, o czym zawiadamia stronę i ich pełnomocników, doręczając im jednocześnie odpis odpowiedzi na wniosek, jeżeli została ona złożona.

5. Zawiadomienia o rozprawie powinny być doręczone stronom przynajmniej na 7 dni przed rozprawą.

§ 55. 1. Rozprawy przed Urzędem Patentowym są jawne. W razie rozpatrywania sprawy wchodzącej w zakres obrony Państwa przewodniczący kolegium zarządza tajność rozprawy. Przewodniczący kolegium może zarządzić tajność rozprawy również z innych ważnych przyczyn.

2. Urząd Patentowy może wezwać na rozprawę oraz przesłuchać świadków i zasięgnąć opinii biegłych. Może również o przesłuchanie świadków oraz uzyskanie opinii biegłego zwrócić się do właściwego miejscowo sądu powiatowego.

3. Urząd Patentowy może zażądać opinii odpowiedniego instytutu naukowego lub naukowo-badawczego. Urząd Patentowy może zażądać od insty-

tutu dodatkowych wyjaśnień bądź pisemnych, bądź ustnych, przez wyznaczoną do tego osobę, może też zarządzić złożenie dodatkowej opinii przez ten sam lub inny instytut. W opinii instytutu należy wskazać osoby, które przeprowadziły badanie i wydały opinię. Instytut może żądać wynagrodzenia za wykonaną pracę i za stawiennictwo swoich przedstawicieli.

4. Postępowanie dowodowe przeprowadza się na rozprawie, jednakże Urząd Patentowy może zlecić przeprowadzenie tego postępowania lub jego części jednemu lub kilku z członków kolegium orzekającego. O terminie przeprowadzenia postępowania dowodowego zawiadamia się strony lub ich pełnomocników.

5. Z przebiegu rozprawy protokółant pod kierunkiem przewodniczącego kolegium orzekającego sporządza protokół, który podpisują przewodniczący i protokółant.

6. Protokół powinien zawierać:

1) oznaczenie organu orzekającego, miejsca i daty posiedzenia, nazwiska członków kolegium orzekającego, protokółanta, stron i ich pełnomocników oraz oznaczenie sprawy i wzmiankę co do jawności,

2) przebieg posiedzenia, a w szczególności wnioski i twierdzenia stron, wyniki postępowania dowodowego, wymienienie zarządzeń i orzeczeń wydanych na posiedzeniu oraz stwierdzenie, czy zostały ogłoszone; zamiast podania wniosków i twierdzeń stron można w protokole powołać się na pisma przygotowawcze,

3) czynności stron wpływające na rozstrzygnięcie Urzędu Patentowego (ugoda, zrzeczenie się żądania, uznanie, wycofanie, zmiana, rozszerzenie lub ograniczenie wniosku).

7. Strony mogą żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu, nie później jednak niż na następnym posiedzeniu, a po wydaniu decyzji do dnia upływu terminu do wniesienia odwołania. Na postanowienie odmawiające sprostowania lub uzupełnienia protokołu służy zażalenie.

§ 56. 1. Urząd Patentowy rozstrzyga sprawę przez wydanie decyzji po przeprowadzeniu rozprawy, chyba że przepis stanowi inaczej.

2. Decyzja zapada zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

3. Członek kolegium, który nie godzi się z większością, może złożyć zdanie odrębne wraz z uzasadnieniem.

4. Osnowa decyzji powinna zawierać: oznaczenie organu orzekającego, datę rozpoznania sprawy i wydania decyzji, nazwiska członków kolegium orzekającego i protokółanta, wymienienie stron, oznaczenie przedmiotu sprawy i jej rozstrzygnięcie, jak również rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania, powołanie podstawy prawnej i podpisy członków kolegium orzekającego.

5. Przewodniczący kolegium orzekającego ogłasza decyzję publicznie bezpośrednio po rozprawie, podając krótkie uzasadnienie rozstrzygnięcia oraz pouczając strony o przysługującym im prawie odwołania się do Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym, ze wskazaniem terminu i trybu wniesienia odwołania.

6. Jeżeli ogłoszenie decyzji nie może nastąpić bezpośrednio po rozprawie, kolegium orzekające odraża ogłoszenie decyzji, o czym przewodniczący kolegium ogłasza, podając dzień ogłoszenia decyzji.

7. Uzasadnienie podpisuje przewodniczący kolegium orzekającego oraz członek kolegium sporządzający uzasadnienie. Decyzję z uzasadnieniem doręcza się stronom.

§ 57. 1. Za udział w pracach kolegium orzekającego przewodniczący i członkowie kolegium otrzymują wynagrodzenie na zasadach ustalonych przez Prezesa Urzędu Patentowego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

2. Zamiejscowym członkom kolegium przysługuje zwrot kosztów podróży według stawek obowiązujących dla pracowników państwowych.

§ 58. 1. Strona, której żądanie zostało uwzględnione, ma prawo do zwrotu niezbędnych kosztów postępowania w razie złożenia o to wniosku nie później niż przed zamknięciem rozprawy, z wyjątkiem kosztów wywołanych przez jej niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie albo przez opóźnienie zgłoszenia dowodów. O przyznaniu stronie zwrotu kosztów postępowania od strony przeciwnej postanawia Urząd Patentowy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy strona przeciwna nie dała powodu do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania i uznała w odpowiedzi na wniosek zawarte we wniosku żądanie.

3. W razie częściowego uwzględnienia wniosku koszty postępowania znosi się wzajemnie między stronami lub rozdziela stosunkowo.

4. W razie umorzenia postępowania z powodu wycofania przez stronę wniosku przed rozstrzygnięciem sprawy (§ 52 ust. 6 i 7) Urząd Patentowy postanawia o zwrocie stronie połowy opłaty; inne koszty postępowania ponosi w tym wypadku strona.

5. Jeżeli wnioskodawcą jest osoba mieszkająca lub mająca siedzibę za granicą i nie posiadająca w kraju majątku nieruchomego, Urząd Patentowy może na wniosek strony przeciwnej zobowiązać takiego wnioskodawcę do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów postępowania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

6. W sprawach dotyczących kosztów postępowania, nie uregulowanych w ust. 1—5, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 59. W sprawach nie uregulowanych w §§ 51—58 stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Rozdział 2

Postępowanie odwoławcze.

§ 60. 1. Tworzy się Komisję Odwoławczą przy Urzędzie Patentowym, zwaną dalej „Komisją Odwoławczą”. Komisja Odwoławcza ma siedzibę w m. st. Warszawie.

2. Komisja Odwoławcza składa się z przewodniczącego i jego zastępców wyznaczonych spośród sędziów Sądu Najwyższego przez Pierwszego Prezesa tego Sądu oraz z trzydziestu sześciu członków z listy Prezesa Urzędu Patentowego, trzydziestu sześciu członków z listy Centralnej Rady Związków Zawodowych i trzydziestu sześciu członków z listy

Naczelnej Organizacji Technicznej, powołanych do składu Komisji przez jej przewodniczącego. Skład Komisji Odwoławczej ogłasza się w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

3. Nadzór nad Komisją Odwoławczą sprawuje Prezes Rady Ministrów, który może zlecić sprawowanie tego nadzoru Prezesowi Urzędu Patentowego. Nadzór nie może wkraczać w dziedzinę, w której członkowie Komisji Odwoławczej są niezawisli.

§ 61. 1. Komisja Odwoławcza rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego Sądu Najwyższego jako przewodniczącego oraz dwóch przedstawicieli Urzędu Patentowego, jednego przedstawiciela związku zawodowego i jednego przedstawiciela stowarzyszenia naukowo-technicznego, powołanych do składu kolegium orzekającego przez przewodniczącego Komisji spośród jej członków.

2. Przewodniczący Komisji Odwoławczej może zarządzić rozpoznanie odwołania ze względu na zawzięłość sprawy w składzie powiększonym o dwie osoby.

§ 62. 1. Termin do wniesienia odwołania od decyzji wynosi dwa miesiące, a do wniesienia zażalenia na postanowienie jeden miesiąc od dnia doręczenia stronie zaskarżonej decyzji lub postanowienia.

2. O odrzuceniu odwołania lub zażalenia wskutek przekroczenia terminu do jego wniesienia, jeżeli nie zachodzą podstawy do przywrócenia terminu, Komisja Odwoławcza orzeka na posiedzeniu niejawnym.

§ 63. 1. Rozstrzygając odwołanie Komisja Odwoławcza utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję bądź ją uchyla w całości lub w części i wydaje w tym zakresie nową decyzję, bądź też uchyla zaskarżoną decyzję i przekazuje sprawę Urzędowi Patentowemu do ponownego rozpatrzenia.

2. Urząd Patentowy przy ponownym rozstrzygnięciu sprawy jest związany oceną prawną i wskazaniem co do dalszego postępowania zawartymi w decyzji Komisji Odwoławczej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy rozstrzygnięciu zażeń.

§ 64. Do postępowania odwoławczego stosuje się odpowiednio przepisy § 51 ust. 4 oraz §§ 52—59.

Rozdział 3

Wywłaszczenie patentu i prawa ochronnego. Postępowanie wywłaszczeniowe.

§ 65. 1. O wywłaszczenie patentu może ubiegać się zainteresowany organ administracji państwowej lub państwowa jednostka organizacyjna (ubiegający się o wywłaszczenie).

2. O wywłaszczenie patentu dla potrzeb jednostki gospodarki społecznej nie będącej państwową jednostką organizacyjną może ubiegać się organ administracji państwowej lub państwowa jednostka organizacyjna wskazana przez organ nadrzędny właściwy ze względu na przedmiot patentu, na wniosek organu nadrzędnego zainteresowanej jednostki gospodarki społecznej.

3. Ubiegający się o wywłaszczenie patentu jest obowiązany przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego wystąpić do uprawnionego z patentu o dobrowolne zbycie patentu i w razie porozumienia zawrzeć z nim umowę o przeniesienie patentu.

4. Umowa, o której mowa w ust. 3, może być zawarta również w toku postępowania wywłaszczeniowego.

5. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli prowadzenie rokowań z uprawnionym z patentu o dobrowolne zbycie patentu jest niemożliwe.

§ 66. 1. Wywłaszczenie patentu dotyczy całości praw.

2. Patent podlegający wywłaszczeniu przechodzi na rzecz Skarbu Państwa z dniem, w którym decyzja o wywłaszczeniu stała się ostateczna. Patent ten wykonuje w imieniu Skarbu Państwa jednostka, która ubiegała się o jego wywłaszczenie.

3. W razie gdy patent stanowi wspólność współuprawnionych z patentu, wywłaszczenie patentu dotyczy wszystkich współuprawnionych.

4. Wywłaszczenie patentu dotyczy również praw osób, które nabyły licencję lub sublicencję albo korzystają z wynalazku na podstawie art. 41, 65 i 69.

5. Urząd Patentowy dokonuje w rejestrze patentowym wpisu o wywłaszczeniu patentu.

§ 67. 1. Jeżeli uprawniony z patentu korzystał z wynalazku w swoim przedsiębiorstwie przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego lub w czasie tego postępowania, decyzja o wywłaszczeniu patentu może zawierać zezwolenie na dalsze bezpłatne korzystanie z wynalazku przez dotychczasowego uprawnionego w zakresie, w jakim wynalazek ten był wykorzystywany, jeżeli ubiegający się o wywłaszczenie na to się godzi.

2. Na zasadach i w trybie określonym w ust. 1 decyzja o wywłaszczeniu może zawierać zezwolenie na dalsze korzystanie z wynalazku przez osoby, które korzystały z wynalazku na podstawie art. 41, 65 i 69.

§ 68. 1. Wysokość odszkodowania za wywłaszczony patent ustala się na zasadach określonych dla ustalenia wysokości wynagrodzenia za wynalazki pracownicze.

2. Odszkodowanie przysługuje tylko za okres, w którym uprawnionemu z patentu przysługiwałoby prawo wyłącznego korzystania z wynalazku.

3. Na wniosek uprawnionego z patentu odszkodowanie ustalone na podstawie przewidywanych efektów ekonomicznych wypłaca się jednorazowo w formie ryczałtu.

4. W razie wywłaszczenia patentu na wynalazek o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, na wniosek właściwego organu nadrzędnego może być ustalone odszkodowanie w wysokości przekraczającej górną granicę wynagrodzeń za wynalazki pracownicze.

5. W wypadku określonym w § 67 ust. 1 wysokość odszkodowania ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.

6. Obowiązek wypłaty odszkodowania ciąży na ubiegającym się o wywłaszczenie.

7. Za dostarczoną przez uprawnionego z patentu dokumentację, przydatną do stosowania wynalazku będącego przedmiotem wywłaszczonego patentu, należy się mu odrębne wynagrodzenie.

§ 69. 1. Odszkodowanie za wywłaszczenie patentu wypłaca się:

1) do 8000 zł — w ciągu trzech miesięcy od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna,

2) powyżej 8000 zł — w wysokości 50%, lecz nie mniej niż 8000 zł, w ciągu trzech miesięcy od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, a pozostałą część należności — w ciągu piętnastu miesięcy od tego dnia.

2. Jeżeli uprawniony do otrzymania odszkodowania odmawia jego przyjęcia albo jeżeli wypłata odszkodowania uprawnionemu natrafia na inne przeszkody, kwotę przypadającą do wypłaty składa się do depozytu sądowego.

§ 70. 1. Wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego następuje na wniosek organu nadrzędnego właściwego dla ubiegającego się o wywłaszczenie patentu, zgłoszony do Urzędu Patentowego.

2. We wniosku należy wskazać:

1) numer patentu,
2) ubiegającego się o wywłaszczenie,
3) uprawnionego z patentu i miejsce jego zamieszkania (siedzibę),

4) uzasadnienie konieczności wywłaszczenia patentu dla realizacji celów określonych w art. 70 ust. 1,

5) dotychczasowy sposób stosowania wynalazku.

6) osoby korzystające z wynalazku na podstawie licencji, sublicencji lub art. 41, 65 i 69 oraz miejsce ich zamieszkania (siedzibę),

7) wyniki starań o dobrowolne przeniesienie patentu,

8) środki na zapłacenie odszkodowania, którymi rozporządza ubiegający się o wywłaszczenie patentu,

9) przybliżoną wysokość odszkodowania z podaniem uzasadnienia oraz wskazaniem jednostki gospodarki uspołecznionej właściwej do dokładnego obliczenia wysokości należnego odszkodowania.

§ 71. 1. Urząd Patentowy rozpatruje wniosek o wywłaszczenie patentu w trybie postępowania sporowego.

2. Urząd Patentowy zawiadamia o wszczęciu postępowania wywłaszczeniowego uprawnionego z patentu, wnioskodawcę i osoby wymienione w § 70, ust. 2 pkt 6 oraz ogłasza obwieszczenie o wszczęciu postępowania w lokalu Urzędu Patentowego i w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”. Ponadto dokonuje o tym wpisu do rejestru patentowego.

3. Zawiadomienie i obwieszczenie powinny zawierać oznaczenie:

1) numeru patentu, którego dotyczy postępowanie wywłaszczeniowe,

2) uprawnionego z patentu,

3) ubiegającego się o wywłaszczenie,

4) termin rozprawy z pouczeniem o prawie zgłaszania wniosków i uwag przed rozprawą lub w toku rozprawy.

4. Umowy licencyjne lub umowy sublicencyjne zawarte po dokonaniu w rejestrze patentowym wpisu o wszczęciu postępowania wywłaszczeniowego są nieważne.

5. Zbycie patentu po wszczęciu postępowania wywłaszczeniowego nie ma wpływu na to postępowanie.

6. Jednostka gospodarki uspołecznionej wskazana we wniosku (§ 70 ust. 2 pkt 9) na wezwanie Urzędu Patentowego jest obowiązana do dokonania obliczeń

w sprawie odszkodowania w terminie wskazanym przez ten Urząd.

§ 72. 1. Decyzję o wywłaszczeniu patentu wydaje się na podstawie oceny całokształtu okoliczności sprawy, a w szczególności po ustaleniu, że objęty wnioskiem patent jest niezbędny dla realizacji celów określonych w art. 70 ust. 1 oraz że ubiegający się o wywłaszczenie rozporządza środkami na zapłacenie odszkodowania.

2. Decyzja o wywłaszczeniu patentu powinna w szczególności zawierać:

1) oznaczenie patentu podlegającego wywłaszczeniu, a w wypadku określonym w art. 70 ust. 3 również patentu dodatkowego, oraz ustalenie zakresu, w jakim zostało orzeczone wywłaszczenie,

2) wskazanie wnioskodawcy oraz ubiegającego się o wywłaszczenie,

3) wskazanie praw osób, które nabyły licencję lub sublicencję oraz innych praw podlegających wywłaszczeniu z § 66 ust. 4,

4) ustalenie uprawnień wywłaszczonego i innych osób w wypadku określonym w § 67,

5) ustalenie wysokości odszkodowania,

6) szczegółowe uzasadnienie prawne i faktyczne.

3. Jeżeli decyzja o wywłaszczeniu obejmuje prawa osób, które nabyły licencję lub sublicencję, a prawa te zostały ujawnione w rejestrze patentowym, w decyzji zamieszcza się postanowienie, że wypłata odszkodowania dotychczasowemu uprawnionemu z patentu nastąpi wówczas, gdy wykaże on, że osoby, które nabyły licencję lub sublicencję wyraziły na to zgodę i że w braku zgody odszkodowanie zostanie złożone do depozytu sądowego.

§ 73. Przepisy §§ 66—72 stosuje się odpowiednio w razie ustalania wysokości i wypłaty odszkodowań uprawnionym do patentu na wynalazek tajny (art. 60).

§ 74. Przepisy §§ 65—73 dotyczące wywłaszczenia patentu stosuje się odpowiednio do wywłaszczenia prawa ochronnego na wzór użytkowy.

DZIAŁ VI

OPLATY ZWIĄZANE Z OCHRONĄ WYNALAZKÓW I WZORÓW UŻYTKOWYCH

§ 75. 1. W związku z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych pobierane są opłaty jednorazowe oraz opłaty okresowe.

2. Od opłat okresowych związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych wolne są państwowe jednostki organizacyjne, w których zgodnie z ich zasadami gospodarki finansowej dochody z wynalazczości stanowiłyby dochody budżetu.

3. W uzasadnionych wypadkach, na wniosek właściwego organu nadrzędnego, Prezes Urzędu Patentowego może zwolnić jednostkę gospodarki społecznej nie będącą państwową jednostką organizacyjną określoną w ust. 2 z obowiązku uiszczania opłat okresowych.

4. Tabela opłat związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 76. 1. Opłaty jednorazowe za zgłoszenia, wnioski, odwołania i zażalenia powinny być uiszczane z góry.

2. Jeżeli w wyniku wniesionego odwołania lub zażalenia decyzja lub postanowienie zostało uchylone, uiszczona za odwołanie lub zażalenie opłata podlega zwrotowi.

§ 77. 1. Pierwsza opłata okresowa za pierwszy i ewentualnie dalsze przypadające okresy ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego płatna jest w ciągu trzech miesięcy od daty doręczenia pisma Urzędu Patentowego, wzywającego do uiszczenia tej opłaty.

2. Opłaty za dalsze okresy ochrony są płatne z góry, nie później niż w dniu, w którym upływa poprzedni okres ochrony.

3. Opłaty okresowe można uiszczać również w ciągu sześciu miesięcy po upływie terminu płatności, z tym że opłaty te ulegają zwiększeniu o 5% w razie uiszczenia tej opłaty w pierwszym miesiącu po upływie terminu; 10% — w drugim miesiącu; 15% — w trzecim miesiącu; 20% — w czwartym miesiącu; 25% — w piątym miesiącu i 30% — w szóstym miesiącu. Przepisu tego nie stosuje się do opłat określonych w ust. 1.

4. Opłaty okresowe mogą być uiszczane również w ciągu jednego roku przed terminem płatności. Opłaty te podlegają zwrotowi, jeżeli przed terminem ich płatności patent lub prawo ochronne zostanie unieważnione lub wygaśnie. Opłaty za okresy ubiegłe i za okres bieżący nie podlegają zwrotowi.

5. W razie udzielenia patentu dodatkowego lub dodatkowego prawa ochronnego pobiera się za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego, stanowiącego przedmiot tego patentu lub prawa ochronnego, opłatę zryczałtowaną. Jeżeli patent dodatkowy lub dodatkowe prawo ochronne stanie się patentem lub prawem ochronnym samoistnym, za ochronę tego wynalazku lub wzoru użytkowego pobiera się opłaty okresowe, poczynając od następnego okresu po ustaniu patentu głównego lub głównego prawa ochronnego w wysokości, jaka przypadalaby za ten następny i dalsze okresy ochrony wynalazku, będącego przedmiotem patentu głównego lub wzoru użytkowego, stanowiącego przedmiot głównego prawa ochronnego.

6. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do opłaty zryczałtowanej za ochronę wynalazku, stanowiącego przedmiot patentu dodatkowego, oraz do opłaty zryczałtowanej za ochronę wzoru użytkowego, stanowiącego przedmiot dodatkowego prawa ochronnego.

7. Jeżeli osoba, na której rzecz udzielono patentu lub prawa ochronnego, nie mogła bez swojej winy zachować terminu do uiszczenia opłaty okresowej lub opłaty zryczałtowanej za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego, może ona złożyć w Urzędzie Patentowym umotywowany wniosek o przywrócenie terminu. Jednocześnie ze złożeniem takiego wniosku osoba zainteresowana powinna uiścić zaległą opłatę zwiększoną o 30%.

8. Wniosek o przywrócenie terminu może być złożony w ciągu jednego miesiąca od dnia ustania przyczyny niezachowania terminu płatności, nie później jednak niż w ciągu roku od dnia, w którym ten termin upłynął.

§ 78. 1. Zgłoszenia, wnioski, odwołania i zażalenia, z wyjątkiem wniosku o wpis do rejestru zmiany dotyczącej uprawnionego z patentu lub z prawa

ochronnego albo dotyczącej patentu lub prawa ochronnego, mogą być na wniosek wnoszącego zwolnione przez Urząd Patentowy w całości lub w części od opłaty jednorazowej, jeżeli wnoszącym jest osoba, która wykazuje, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Jeżeli wnoszącym jest twórca pracowniczego projektu wynalazczego, podstawą do zwolnienia w całości lub w części od opłat może być uzasadniony wniosek właściwego zakładowego lub międzyzakładowego klubu techniki i racjonalizacji.

2. Na wniosek uprawnionego z patentu lub prawa ochronnego, nie będącego jednostką gospodarki społecznej, Urząd Patentowy może z zachowaniem warunków określonych w ust. 1 zdanie pierwsze zwolnić go w całości lub w części od opłat okresowych lub od opłat zryczałtowanych za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego.

3. Z zachowaniem warunków określonych w ust. 1 i 2 Urząd Patentowy może do sześciu miesięcy odroczyć termin do uiszczenia opłaty okresowej lub opłaty zryczałtowanej za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego.

4. Urząd Patentowy może również na wniosek uprawnionego z patentu lub prawa ochronnego zwolnić go częściowo lub całkowicie z odroczonej opłaty wymienionych w ust. 3, jeżeli patent lub prawo ochronne wygaśnie po upływie pierwszego lub drugiego okresu ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego z powodu nieuiszczenia opłaty za drugi lub trzeci okres ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego.

5. W sprawach określonych w ust. 1—4 Urząd Patentowy wydaje postanowienia. Na postanowienia te służyć zażalenia.

§ 79. 1. Opłaty przewidziane w rozporządzeniu uiszcza się gotówką w Oddziale Narodowego Banku Polskiego albo przekazem pocztowym lub przelewem w Narodowym Banku Polskim na rachunek Urzędu Patentowego.

2. Opłaty dotyczące różnych spraw uiszcza się oddzielnie.

DZIAŁ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§ 8. 1. Wniesione po dniu 1 lipca 1971 r. podania jednostek gospodarki społecznej o udzielenie patentu uważa się za podania o udzielenie patentu tymczasowego, jeżeli w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia jednostki te nie zgłoszą odrębnego wniosku o udzielenie patentu. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli Urząd Patentowy wy podjął już pełne badanie zgłoszenia wynalazku.

2. Do wynagrodzeń za pracownicze projekty wynalazcze, nie wypłaconych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia.

§ 81. 1. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia tracą moc dotychczasowe przepisy dotyczące przedmiotów w tym rozporządzeniu unormowanych. W szczególności tracą moc przepisy wymienione poniżej wraz ze wszystkimi zmianami i uzupełnieniami.

2. Tracą moc:

1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie postępowania spornego przed Urzędem Patentowym PRL oraz w sprawie utworzenia i organizacji Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym PRL oraz postępowania przed tą Komisją (Dz. U. Nr 16, poz. 84),

2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie utworzenia i organizacji Komisji Rozjemczej przy Urzędzie Patentowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz postępowania przed tą Komisją (Dz. U. Nr 16, poz. 85),

3) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 1963 r. w sprawie zgłoszeń wynalazków do opatentowania za granicą, wykonywania praw z patentów uzyskanych za granicą oraz nabywania od osób zagranicznych praw z patentów uzyskanych w Polsce (Dz. U. Nr 41, poz. 227),

4) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1964 r. w sprawie zasad i trybu ustalania i wypłaty wynagrodzenia za wynalazki i wzory użytkowe z zakresu obrony Państwa (Dz. U. Nr 20, poz. 121),

5) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 1965 r. w sprawie zasad i trybu wywłaszczania praw z patentów na wynalazki (Dz. U. Nr 28, poz. 183),

6) uchwała nr 74 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r. w sprawie zasad organizowania, kierowania i koordynacji spraw wynalazczości, rozpowszechniania projektów wynalazczych oraz zasad wynagradzania i finansowania w zakresie wynalazczości (Monitor Polski Nr 18, poz. 100),

7) uchwała Rady Ministrów i Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 5 kwietnia 1963 r. w sprawie zasad tworzenia i działalności brygad racjonalizatorskich (Monitor Polski Nr 48, poz. 239),

8) uchwała nr 135 Rady Ministrów z dnia 8 maja 1964 r. w sprawie zasad zawierania z poszczególnymi osobami umów o wykonanie prac z zakresu wynalazczości (Monitor Polski Nr 33, poz. 142),

9) zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 14 października 1967 r. w sprawie zasad organizacji i zakresu działania służb technicznych w dziedzinie wynalazczości (Monitor Polski Nr 59, poz. 281).

3. Tracą moc w zakresie wynalazków i wzorów użytkowych:

1) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 maja 1963 r. w sprawie pierwszeństwa do uzyskania patentu na wynalazek lub rejestracji wzoru użytkowego, wzoru zdobniczego lub znaku towarowego w przypadkach wystawienia wynalazku i wzoru użytkowego na wystawie publicznej w Polsce lub za granicą albo zamieszczenia znaku towarowego na towarze wystawionym na takiej wystawie (Dz. U. Nr 23, poz. 133),

2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 1970 r. w sprawie opłat związanych z ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych oraz znaków towarowych (Dz. U. Nr 22, poz. 180).

§ 82. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1973 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

Załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady
Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1972 r.
(poz. 351).

TABELA WYSOKOŚCI WYNAGRODZEŃ ZA PRACOWNICZE PROJEKTY WYNAŁAZCZE

Efekty ekonomiczne w złotych	Wynagrodzenie			
	za wynalazek i wzór użytkowy		za projekt racjonalizatorski	
	od efektów	ale nie mniej niż	od efektów	ale nie mniej niż
5.000 — 10.000 zł	20%	2.000 zł	20%	500 zł
10.000 — 20.000 zł	20%	2.000 zł	18%	1.000 zł
20.000 — 50.000 zł	20%	2.000 zł	13%	1.800 zł
50.000 — 100.000 zł	15%	4.000 zł	7,5%	2.600 zł
100.000 — 200.000 zł	12%	7.500 zł	połowa kwoty obliczonej tak jak za wynalazek i wzór użytkowy	
200.000 — 500.000 zł	10%	12.000 zł		
500.000 — 800.000 zł	7%	20.000 zł		
800.000 — 1.000.000 zł	6%	35.000 zł		
1.000.000 — 2.000.000 zł	5,5%	48.000 zł		
2.000.000 — 4.000.000 zł	5%	55.000 zł		
4.000.000 — 6.000.000 zł	4%	100.000 zł		
6.000.000 — 8.000.000 zł	3,2%	160.000 zł		
8.000.000 — 10.000.000 zł	3%	192.000 zł		
ponad 10.000.000 zł	2,5%	240.000 zł		
	2%	250.000 zł		

Załącznik nr 2 do rozporządzenia Rady
Ministrów z dnia 11 grudnia 1972 r. (poz.
351).

TABELA OPŁAT ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ WYNAŁAZKÓW I WZORÓW UŻYTKOWYCH

I. Opłaty jednorazowe

	Wysokość opłat	Wysokość opłat	
1) Za zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego	1.000 zł	11. Za wniosek o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty okresowej	200 zł
2. Od każdej następnej rozpoczętej stronicy opisu wynalazku lub wzoru wraz z rysunkami, stanowiącego załącznik do zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego, ponad 10 stronic obowiązującego formatu	50 zł	12. Za zaświadczenie o istnieniu określonego wpisu w rejestrze	50 zł
3. Za każde zastrzeżenie pierwszeństwa	100 zł	13. Za odpis albo wyciąg z rejestru — od każdej rozpoczętej stronicy odpisu lub wyciągu po	50 zł
4. Za wniosek o przeprowadzenie pełnego badania zgłoszonego wynalazku lub wzoru użytkowego	1.000 zł	II. Opłaty okresowe	
5. Za zastępcze sporządzenie przez Urząd Patentowy skrótu opisu	300 zł	1. Za pierwszy okres ochrony wynalazku obejmujący 1, 2 i 3 rok ochrony	3.000 zł
6. Za wniosek o wydanie przez Urząd Patentowy decyzji w postępowaniu spornym	300 zł	2. Za drugi okres ochrony wynalazku obejmujący 4 i 5 rok ochrony	6.000 zł
7. Za odwołanie od decyzji Urzędu Patentowego wydanej w postępowaniu	300 zł	3. Za trzeci okres ochrony wynalazku obejmujący 6, 7 i 8 rok ochrony	10.200 zł
a) administracyjnym	300 zł	4. Za czwarty okres ochrony wynalazku obejmujący 9 rok ochrony	4.200 zł
b) spornym	500 zł	5. Za piąty okres ochrony wynalazku obejmujący 10 rok ochrony	4.600 zł
8. Za zażalenie na postanowienie Urzędu Patentowego wydane w postępowaniu:		6. Za szósty okres ochrony wynalazku obejmujący 11 rok ochrony	5.000 zł
a) administracyjnym	200 zł	7. Za siódmy okres ochrony wynalazku obejmujący 12 rok ochrony	5.400 zł
b) spornym	300 zł	8. Za ósmy okres ochrony wynalazku obejmujący 13 rok ochrony	5.800 zł
9. Za publikację opisu patentowego lub opisu ochronnego wzoru użytkowego, od każdej rozpoczętej stronicy publikacji	30 zł	9. Za dziewiąty okres ochrony wynalazku obejmujący 14 rok ochrony	6.200 zł
10. Za wniosek o wpis do rejestru zmiany dotyczącej uprawnionego z patentu lub z prawa ochronnego albo dotyczącej patentu lub prawa ochronnego	200 zł	10. Za dziesiąty okres ochrony wynalazku obejmujący 15 rok ochrony	6.600 zł
		11. Za udzielenie patentu dodatkowego	2.000 zł
		12. Za pierwszy okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 1, 2 i 3 rok ochrony	2.000 zł
		13. Za drugi okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 4 i 5 rok ochrony	2.000 zł

	Wysokość opłat		
14. Za trzeci okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 6 rok ochrony	1.000 zł	17. Za szósty okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 9 rok ochrony	1.000 zł
15. Za czwarty okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 7 rok ochrony	1.000 zł	18. Za siódmy okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 10 rok ochrony	1.000 zł
16. Za piąty okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 8 rok ochrony	1.000 zł	19. Za udzielenie dodatkowego prawa ochronnego	1.500 zł

14.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 grudnia 1972 r.

w sprawie funduszu zakładowego w kombinatach budowlanych.*(Dziennik Ustaw z dnia 27 grudnia 1972 r. Nr 54, poz. 352)*

Na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie dotyczy kombinatów budowlanych powołanych w trybie uchwały nr 193 Rady Ministrów z dnia 23 października 1969 r. w sprawie kombinatów przemysłowych i budowlanych (Monitor Polski Nr 46, poz. 362), zwanych dalej „kombinatami”.

§ 2. 1. Dla pracowników zarządów kombinatów oraz pracowników zakładów i innych jednostek organizacyjnych kombinatów, o których mowa w §§ 32 i 35 uchwały Rady Ministrów nr 176 z dnia 9 listopada 1970 r. w sprawie gospodarki finansowej państwowych przedsiębiorstw, kombinatów i zjednoczeń przemysłowych oraz budowlano-montażowych, objętych planowaniem centralnym (Monitor Polski z 1971 r. Nr 26, poz. 166), z wyjątkiem zakładów doświadczalnych oraz jednostek badawczych — tworzy się scentralizowany fundusz zakładowy kombinatu.

2. Podstawą do obliczania odpisów na scentralizowany fundusz zakładowy kombinatu jest stopień wykonania rocznego planu rzeczowego oraz dyrektywnego wskaźnika finansowego, stosowanego dla celów premiowania pracowników umysłowych,

a wyznaczonego dla kombinatu na podstawie łącznego wyniku kombinatu, pomniejszonego o wynik zakładów doświadczalnych i jednostek badawczych.

3. Zasady podziału scentralizowanego funduszu zakładowego kombinatu pomiędzy pracowników zarządu kombinatu oraz pomiędzy jego jednostki organizacyjne uprawnione do tworzenia funduszu zakładowego określa regulamin uchwalony przez konferencję samorządu robotniczego kombinatu.

4. Zasady podziału kwot funduszu zakładowego przypadających zgodnie z ust. 3 poszczególnym jednostkom organizacyjnym kombinatu określa regulamin uchwalony przez konferencję samorządu robotniczego tych jednostek.

§ 3. W zakresie uregulowanym rozporządzeniem nie stosuje się przepisów § 22a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 maja 1962 r. w sprawie tworzenia funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych (Dz. U. z 1967 r. Nr 22, poz. 105, z 1969 r. Nr 14, poz. 101 i Nr 35, poz. 299 oraz z 1972 r. Nr 7, poz. 39 i Nr 15, poz. 198).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje dla odpisów na scentralizowany fundusz zakładowy kombinatów za 1972 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

15.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 grudnia 1972 r.

w sprawie tworzenia funduszu zakładowego za rok 1972 w niektórych przedsiębiorstwach produkcyjnych i remontowo-budowlanych handlu wewnętrznego i usług.*(Dziennik Ustaw z dnia 30 grudnia 1972 r. Nr 55, poz. 365)*

Na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zasady tworzenia w 1972 r. funduszu zakładowego w podległych lub nad-

zorowanych przez Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług:

— państwowych przedsiębiorstwach produkcyjnych oraz remontowo-budowlanych nie posiadających oddziałów (zakładów) na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym,

— oddziałach (zakładach) przedsiębiorstw produk-

cyjnych i remontowo-budowlanych, działających według zasad pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego, zwanych dalej „przedsiębiorstwami”,

— z wyjątkiem przedsiębiorstw, które tworzą fundusz zakładowy na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1967 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłu terenowego (Dz. U. Nr 5, poz. 18).

§ 2. 1. Fundusz zakładowy przedsiębiorstwa tworzy się z zysku osiągniętego przez nie w 1972 r.

2. Przez zysk osiągnięty przez przedsiębiorstwo w 1972 r. rozumie się zysk bilansowy skorygowany zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78), zwanej dalej „ustawą”.

§ 3. Przedsiębiorstwa, które w latach 1969—1971 osiągnęły średni zysk bilansowy nie mniejszy od kwoty stanowiącej 3% średniego osobowego funduszu płac wykonanego w tym okresie dokonują odpisu w wysokości zależnej od stosunku, w jakim pozostaje zysk osiągnięty w roku 1972 do zysku osiągniętego w roku 1971, obliczonej zgodnie z tabelą wysokości odpisów na fundusz zakładowy, stanowiącą załącznik do rozporządzenia.

§ 4. 1. Przedsiębiorstwa deficytowe oraz przedsiębiorstwa, które w latach 1969—1971 osiągnęły średni zysk bilansowy mniejszy od kwoty stanowiącej 3% średniego osobowego funduszu płac wykonanego w tym okresie, dokonują odpisu na fundusz zakładowy w wysokości 40% kwoty, o którą poprawiono wynik bilansowy w porównaniu do wyniku bilansowego osiągniętego w roku 1971, po dokonaniu korekt określonych w art. 6 ust. 1 ustawy.

2. Odpis na fundusz zakładowy (ust. 1) nie może być mniejszy od kwoty stanowiącej 2% wykonanego w 1972 r. osobowego funduszu płac.

3. Jeżeli kwota, o którą poprawiono wynik bilansowy, będzie niższa od kwoty stanowiącej 2% wykonanego w okresie sprawozdawczym osobowego funduszu płac, odpis na fundusz zakładowy nie może być wyższy od sumy, o którą poprawiono wynik bilansowy.

§ 5. Przedsiębiorstwa nowo powstałe oraz powstałe w wyniku reorganizacji przedsiębiorstw dotychczasowych dokonują odpisu w wysokości zależnej od stosunku, w jakim pozostaje zysk osiągnięty do zysku planowanego na 1972 r., obliczonej zgodnie z tabelą wysokości odpisów na fundusz zakładowy, stanowiącą załącznik do rozporządzenia, z tym że w razie osiągnięcia zysku powyżej 120% zysku planowanego do ustalenia wysokości odpisu na fundusz zakładowy przyjmuje się za podstawę obliczenia zysk bilansowy w wysokości 120% zysku planowanego na 1972 rok.

§ 6. Jeżeli plan przedsiębiorstwa na 1972 r. zakłada zmniejszenie zysku w stosunku do roku 1971, przedsiębiorstwo może dokonać za zgodą jednostki nadrzędnej odpisu na fundusz zakładowy według zasad określonych w § 5.

§ 7. W przedsiębiorstwie, które osiągnęło zysk większy od kwoty odpowiadającej 3% osobowego funduszu płac wykonanego w 1972 r., odpis na fun-

dusz zakładowy nie może przekroczyć 90% zysku bilansowego.

§ 8. 1. Przedsiębiorstwo traci prawo do odpisu na fundusz zakładowy, jeżeli zysk osiągnięty w 1972 roku (§ 2) będzie o ponad 20% niższy od zysku osiągniętego w 1971 roku lub zysku planowanego na rok 1972, o ile podstawą obliczenia odpisu na fundusz zakładowy jest zysk planowany (§§ 5 i 6).

2. Przedsiębiorstwo, które nie spełni warunku, o którym mowa w ust. 1, może wydatkować na nagrody i świadczenia dla pracowników kwotę nie przekraczającą 0,2% planowanego na 1972 r. osobowego funduszu płac. Wydatki te zalicza się na straty przedsiębiorstwa.

§ 9. 1. Przedsiębiorstwu, które wykaże się szczególnymi osiągnięciami w zakresie zwiększenia obrotów, wzbogacania asortymentów towarów i wyrobów, przestrzegania norm zużycia surowców i materiałów, zmniejszenia mank i ubytków, oraz przedsiębiorstwu, w którym zajdzie konieczność zneutralizowania skutków obniżenia zysków wywołanych przyczynami niezależnymi od przedsiębiorstwa, może być zwiększony odpis na fundusz zakładowy lub przyznany fundusz zakładowy.

2. Na cele wymienione w ust. 1 może być przeznaczona łączna kwota do wysokości 0,5% planowanego osobowego funduszu płac przedsiębiorstw objętych rozporządzeniem.

3. O przyznaniu funduszu zakładowego lub o zwiększeniu odpisów na fundusz zakładowy decyduje Minister Handlu Wewnętrznego i Usług, a w granicach limitów określonych przez tego Ministra dla poszczególnych central, zjednoczeń lub niektórych przedsiębiorstw:

1) dyrektor właściwej centrali (zjednoczenia), po zasięgnięciu opinii kolegium centrali oraz zarządu głównego właściwego związku zawodowego,

2) dyrektor właściwego zjednoczenia przedsiębiorstw objętych planem terenowym, po zasięgnięciu opinii kolegium zjednoczenia oraz zarządu okręgowego właściwego związku zawodowego,

3) dyrektor przedsiębiorstwa wielozakładowego po zasięgnięciu opinii zarządu okręgowego właściwego związku zawodowego.

§ 10. 1. Przedsiębiorstwo może dokonać odpisu na fundusz zakładowy za trzy kwartały 1972 r., przyjmując za podstawę obliczenia tego odpisu wynik wykazany w sprawozdaniu finansowym, a za podstawę rocznego odpisu wynik bilansowy ustalony w zweryfikowanym sprawozdaniu rocznym po dokonaniu korekt wymienionych w art. 6 ustawy.

2. Przedsiębiorstwo może dokonać wypłaty zaliczkowej w wysokości nie przekraczającej 25% kwoty odpisu na fundusz zakładowy za trzy kwartały 1972 r. Wypłata zaliczkowa na nagrody i świadczenia oraz na zaspokojenie innych potrzeb pracowników nie może przekroczyć kwoty odpowiadającej 2% osobowego funduszu płac wykonanego w tym okresie.

§ 11. 1. Jeżeli dokonana w 1972 r. wypłata zaliczkowa przekroczy sumę funduszu zakładowego na 1972 rok, kwota nadpłacona podlega potrąceniu z funduszu 1973 roku bądź z funduszy następných lat, aż do całkowitego zlikwidowania nadpłaty,

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli w wyniku badania prawidłowości utworzonego funduszu zakładowego ujawni się, że przedsiębiorstwo dokonało odpisu w kwocie większej niż przysługująca.

§ 12. Do przedsiębiorstw objętych niniejszym rozporządzeniem nie stosuje się przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1959 r. w spra-

wie tworzenia funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach handlowych (Dz. U. z 1959 r. Nr 17, poz. 92, z 1960 r. Nr 22, poz. 127, z 1969 r. Nr 7, poz. 59 i Nr 14, poz. 101 oraz z 1970 r. Nr 2, poz. 9).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i stosuje się do odpisów na fundusz zakładowy za 1972 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1972 r. (poz. 365).

TABELA WYSOKOŚCI ODPISÓW NA FUNDUSZ ZAKŁADOWY

Za osiągnięcie zysku w roku 1972 w porównaniu do zysku 1971 roku lub zysku planowanego na rok 1972	% osobowego funduszu płac wykonanego w roku sprawozdawczym	
80,0		0,2%
80,1 — 90,0	0,18% za każdy 1% przyrostu ponad	80%
90,1 — 99,9	0,25% za każdy 1% przyrostu ponad	90%
100,0		4,5%
100,1 — 109,9	0,09% za każdy 1% przyrostu ponad	100%
110,0		5,4%
110,1 — 129,9	0,06% za każdy 1% przyrostu zysku ponad	110%
130,0		6,6%
130,1 — 159,9	0,05% za każdy 1% przyrostu zysku ponad	130%
160,0		8,1%
ponad 160,0	0,02% za każdy 1% przyrostu zysku ponad	160%

16.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 grudnia 1972 r.

w sprawie dodatkowych urlopów w przemyśle celulozowo-papierniczym.

(Dziennik Ustaw z dnia 30 grudnia 1972 r. Nr 55, poz. 372)

Na podstawie art. 23 ustawy z dnia 29 kwietnia 1969 r. o pracowniczych urlopach wypoczynkowych (Dz. U. Nr 12, poz. 85) Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza, co następuje:

§ 1. 1. Pracownikom zatrudnionym w przemyśle celulozowo-papierniczym na stanowiskach określonych w wykazie stanowisk pracy w przemyśle celulozowo-papierniczym, uprawniających do płatnych urlopów dodatkowych, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, przysługuje w każdym roku kalendarzowym płatny urlop dodatkowy w wymiarze 12 lub 9 albo 6 dni roboczych.

2. Urlop dodatkowy przysługuje w wymiarze odpowiadającym stanowisku zajmowanemu przez pracownika w czasie udzielenia tego urlopu.

§ 2. Prawo do pierwszego płatnego urlopu dodatkowego pracownik nabywa po przepracowaniu jednego roku na stanowiskach wymienionych w wykazie, o którym mowa w § 1.

§ 3. 1. Płatnego urlopu dodatkowego udziela się, w zależności od wskazań lekarza, łącznie z urlopem wypoczynkowym lub oddzielnie.

2. Urlop dodatkowy nie może być dzielony na części.

§ 4. Przesunięcie terminu płatnego urlopu dodatkowego jest dopuszczalne tylko w tym wypadku, gdy pracownik nie może wykorzystać tego urlopu z przyczyn określonych w art. 12 i 13 ustawy z dnia 29 kwietnia 1969 r. o pracowniczych urlopach wypoczynkowych (Dz. U. Nr 12, poz. 85).

§ 5. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 1956 r. w sprawie dodatkowych urlopów w przemyśle papierniczym (Dz. U. Nr 25, poz. 116).

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1972 r. (poz. 372).

WYKAZ STANOWISK PRACY W PRZEMYSLE CELULOZOWO-PAPIERNICZYM, UPRAWNIAJĄCYCH DO PŁATNYCH URLOPÓW DODATKOWYCH

Lp.	Stanowisko pracy	Ilość dni urlopu
1	2	3
1	Mistrz produkcji	6, 9 lub 12 w zależności od wydziału, który dany mistrz nadzoruje
2	Aparatowy kwasów nieorganicznych stężonych	9
3	Aparatowy kwasów organicznych stężonych	9
4	Aparatowy ługów z wyjątkiem zatrudnionych przy oczyszczaniu ługów pocelulozowych	9
5	Aparatowy ługów, zatrudniony przy oczyszczaniu ługów pocelulozowych	6
6	Aparatowy oksydacji	9
7	Bielarz mas włóknistych, z wyjątkiem zatrudnionych przy bieleniu podchlorynem wapnia	12
8	Bielarz mas włóknistych zatrudniony przy bieleniu podchlorynem wapnia	9
9	Chloratorowy celulozy, z wyjątkiem zatrudnionych przy przygotowaniu cieczy bielących z chloru i z podchlorynu wapnia	12
10	Chloratorowy celulozy zatrudniony przy przygotowaniu cieczy bielących z chloru ciekłego	9
11	Chloratorowy celulozy zatrudniony przy przygotowaniu cieczy bielących z podchlorynu wapnia	6
12	Ładowacz warników	9
13	Operator, pomocnik celulozowni, zatrudniony stale przy:	
	— bielnikach chlorowych	12
	— gaszeniu wapnia i rozpuszczaniu sody kaustycznej	12
	— oczyszczaniu ze szlamu pokaustyzacyjnego odstożników	12
	— napełnianiu warników kwasem	12
	— skraplaniu par terpentyny i oddzielaniu terpentyny z kondensatu	6
	— bielnikach	9
	— napełnianiu wież kwasowych	9
	— rozdrabnianiu i mieleniu surowców chemicznych (kamień wapienny, siarczan sodowy, wapno, paryt)	9
	— opróżnianiu dyfuzorów	9
	— odprowadzaniu ługów do spirytusowni	9
	— przepompowywaniu kwasów	9
14	Opróżniacz komór	6
15	Palacz kółtowni sodowej	9
16	Piecowy (topielnik chemikaliów)	12
17	Piecowy (spalacz ługu)	12
18	Płukacz celulozy	9
19	Prażalnik surowców chemicznych	12
20	Warzelnik celulozy	12
21	Wieżowy kwasu warzelnego	12
22	Klejowar zatrudniony przy przerobie mydeł żywicznych na klej i olej z ługów posiarczanowych	6
23	Maszynista pergamiarki	9
24	Mieszacz mieszanek i roztworów powłokowych zatrudniony przy topieniu asfaltu i parafiny	6
25	Mieszacz masy karbonizowanej do wyrobu kalki maszynowej, ołówkowej i hektograficznej	9
26	Nawijacz papieru lub kartonu zatrudniony przy pergamiarce	9
27	Operator pomocnik w produkcji wytworów papierniczych zatrudniony przy:	
	— napełnianiu i opróżnianiu warników do szmat	6
	— oczyszczaniu makulatury	6
	— rozdrabnianiu szmat	9
	— brakowaniu szmat	6

1	2	3
	— praniu szmat w holendrach	6
	— sortowaniu makulatury	6
	— przewozie pergaminu	6
28	Powlekaacz papieru i naczyń (kubki) zatrudniony przy powlekanii wytworów papierniczych mieszkanką asfaltową, parafiną i masą karbonizowaną (kalki)	6
29	Rozwłókniaacz zatrudniony stale przy rozwłóknianiu i gnieceniu worków po sadzach, cemencie i nawozach sztucznych	6
30	Smarownik maszyn i urządzeń zatrudniony stale przy pergaminiarce	9
31	Smarownik maszyn i urządzeń zatrudniony stale w oddziałach warzelni, bielarni, dwutlenku chloru, regeneracji ługu	6
32	Sortowacz szmat i odpadków włókienniczych	6
33	Suszarniczy papieru lub kartonu zatrudniony stale przy pergaminiarce	9
34	Trzepakowy	9
35	Elektryk stale zatrudniony w oddziałach warzelni, bielarni, dwutlenku chloru i regeneracji ługu	6
36	Warzelnik szmat i słomy	6
37	Monter mechanizmów zegarowych i licznikowych stale zatrudniony w oddziałach warzelni, bielarni, dwutlenku chloru i regeneracji ługu	6
38	Ślusarz stale zatrudniony w oddziałach warzelni, bielarni, dwutlenku chloru i regeneracji ługu	6
39	Pracownicy służb remontowych stale zatrudnieni w oddziałach, w których pracownicy produkcyjni otrzymują płatne urlopy dodatkowe, a w szczególności: a) murarz przy wykładzinach kwaso-ługu i chemoodpornych (zbiorniki-warniki) b) ślusarz ołowiarz — wykładanie kadzi płytami i blachami ołowianymi c) spawacz ołowiowy — łączenie i spawanie płyt i blach ołowiowych	6 6 6 6

U w a g a: Za stale zatrudnienie w wydziałach (oddziałach) warzelni, bielarni, pergaminiarzni dwutlenku chloru i regeneracji ługu na stanowiskach określonych pod lp. 13, 29, 30, 31, 33, 35, 37, 38 i 39 uważa się zatrudnienie przez okres stanowiący co najmniej 80% rocznego czasu pracy, jaki obowiązuje w tych wydziałach (oddziałach).

17.

UCHWAŁA Nr 298 RADY MINISTRÓW

z dnia 24 listopada 1972 r.

**w sprawie premiowania pracowników umysłowych zatrudnionych
w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych oraz
w grupujących je zjednoczeniach.**

(Monitor Polski z dnia 28 grudnia 1972 r. Nr 56, poz. 297)

Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

Rozdział I.**Przepisy ogólne.**

§ 1. 1. Uchwała określa zasady tworzenia funduszu premiowego oraz zasady premiowania pracowników umysłowych zatrudnionych w:

1) państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych,

2) w kombinatach przemysłowych działających na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 193 z dnia 23 października 1969 r. w sprawie kombinatów przemysłowych i budowlanych (Monitor Polski Nr 46, poz. 362),

3) zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) grupujących przedsiębiorstwa i zjednoczenia, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. Ilekroć w uchwale jest mowa o zjednoczeniach, należy przez to rozumieć także jednostki równorzędne.

§ 2. 1. Przepisy niniejszej uchwały nie dotyczą pracowników kopalń węgla i rud oraz grupujących je zjednoczeń, a także innych przedsiębiorstw przemysłu wydobywczego określonych przez właściwych ministrów, w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz z Ministrem Finansów.

2. Upoważnia się Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, w porozumieniu z Ministrem Finansów, do dostosowania zasad premiowania określonych uchwałą do warunków niektórych branż lub przedsiębiorstw.

3. Upoważnia się Przewodniczącego Zespołu do spraw wdrożeń inicjujących kompleksowe zmiany w metodach planowania i zarządzania gospodarką narodową do dostosowania zasad premiowania określonych w uchwale do ogólnych zasad planowania i zarządzania zastosowanych w wielkich organizacjach gospodarczych.

§ 3. Przepisy niniejszej uchwały nie naruszają zasad premiowania niektórych pracowników inżynierjno-technicznych za przyrost produkcji w stosunku do ustalonych zadań (tzw. bazy) stosowanych w przemyśle hutniczym.

Rozdział II.

Zasady tworzenia funduszu premiowego oraz premiowania pracowników umysłowych zatrudnionych na kierowniczych i samodzielnych stanowiskach pracy.

§ 4. 1. Premiowaniem według zasad niniejszego rozdziału objęci są:

- 1) dyrektorzy, zastępcy dyrektorów i główni księgowi,
- 2) kierownicy komórek organizacyjnych oraz stali ich zastępcy przewidziani w strukturze organizacyjnej,
- 3) pracownicy zatrudnieni na samodzielnych, wyodrębnionych stanowiskach pracy,
- 4) pracownicy bezpośredniego dozoru technicznego.

2. Listę pracowników, o których mowa w ust. 1, ustala dyrektor przedsiębiorstwa (kombinatu, zjednoczenia).

§ 5. 1. Fundusz premii tworzy się w:

- 1) przedsiębiorstwach — z wygoszparowanego zysku,
- 2) kombinatach — z wygoszparowanego łącznego zysku kombinatu,
- 3) centralach zjednoczeń — z łącznego zysku zjednoczenia.

Wielkość tego funduszu wynika ze wskaźnika jego udziału w kwocie zysku netto, osiągniętego za dany rok kalendarzowy.

2. W przedsiębiorstwach zgrupowanych w zjednoczeniach oraz w centralach zjednoczeń, w których stosuje się system wewnętrznych cen, wielkość funduszu premiowego poszczególnych przedsiębiorstw ustalona jest w formie określonego odsetka kwoty zysku, stanowiącego sumę wyników finansowych zgrupowanych przedsiębiorstw stosujących niniejsze zasady premiowania i osiągniętego przez zjednoczenie jako całość. Zasady podziału funduszu premiowego pomiędzy poszczególne przedsiębiorstwa określa w takim wypadku wewnętrzny regulamin premiowania, opracowany i zatwierdzony w obowiązującym trybie.

3. Wielkość funduszu premiowego pracowników umysłowych centrali zjednoczenia uzależniona jest od wielkości zysku netto osiągniętego przez zjednoczenie jako całość, a stanowiącego sumę wyników finansowych zgrupowanych przedsiębiorstw, stosujących niniejsze zasady premiowania, oraz centrali zjednoczenia.

4. Wielkość funduszu premiowego dla pracowników, o których mowa w § 4, w kombinacie uzależniona jest od wielkości łącznego zysku netto zakładów wchodzących w skład kombinatu, stosujących niniejsze zasady premiowania.

§ 6. 1. Przez zysk netto rozumie się zysk bilansowy przedsiębiorstwa (łączny zysk kombinatu), po wyłączeniu z niego zysków jednostek badawczych i zakładów doświadczalnych oraz po wyeliminowaniu — zgodnie z obowiązującymi przepisami — wszystkich obowiązkowych odpisów i zysków niezależnych oraz zysków nieprawidłowych. Korekta zysku netto może być dokonana w wypadkach określonych przez Radę Ministrów w związku ze zmianą cen, taryf i stawek płac.

2. Kwoty premii wypłacane są z zysku i ujmowane w odrębnej pozycji osobowego funduszu płac.

Kwoty te wchodzi do podstawy obliczenia narzutów i obciążeń funduszu płac.

3. Wskaźniki udziału funduszu premiowego w zysku netto ustala dla:

- 1) zjednoczeń oraz kombinatów podległych bezpośrednio ministrowi — właściwy minister,
- 2) przedsiębiorstw i kombinatów zgrupowanych w zjednoczeniu — dyrektor zjednoczenia,
- 2) centrali zjednoczenia — właściwy minister.

4. Wskaźniki, o których mowa w § 5 ust. 1 i 2, określa się na podstawie procentowej wielkości wykonanego w roku 1972 funduszu premiowego w stosunku do funduszu płac zasadniczych pracowników objętych niniejszym rozdziałem (nie mniejszej jednak od wielkości procentowej tego funduszu planowanej na rok 1972) oraz uwzględniając poziom zysku ustalony na podstawie zysku osiągniętego w roku 1972, skorygowanego o założenia w zakresie przyrostu zysku na rok 1973. Ustalony w ten sposób wskaźnik obowiązuje na lata 1973—1975, przy zastosowaniu obciążeń przyrostu funduszu premiowego na rzecz budżetu według zasad określonych w § 7 ust. 5 niniejszej uchwały. Fundusz premii lub premie przyjęte jako podstawa ustalania wymienionych wskaźników zwane są dalej funduszem wyjściowym lub premiami wyjściowymi.

5. Właściwi ministrowie mogą różnicować dla poszczególnych nadzorowanych przedsiębiorstw wysokość wskaźników, o których mowa w ust. 4, na poszczególne lata 1973—1975 w zależności od czynników wpływających na wielkość zysku przewidywaną w tych przedsiębiorstwach w poszczególnych latach.

6. Wskaźniki udziału funduszu premiowego w zysku ulegają odpowiedniemu przeliczeniu w razie zmiany struktury płac wynikającej z:

- 1) przeznaczenia części funduszu premiowego na płace zasadnicze,
- 2) podjęcia decyzji o przeprowadzeniu w danej branży reformy płac pracowników umysłowych.

7. W przedsiębiorstwach (kombinatach) planowo deficytowych i niskorentownych wielkość funduszu premiowego powinna być powiązana ze wskaźnikami udziału w poprawie wyników finansowych. Szczegółowe zasady tworzenia i rozliczania tych funduszy określi Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 7. 1. Fundusz premii tworzy się po zatwierdzeniu i weryfikacji w przepisnym trybie rocznego sprawozdania finansowego.

2. Jeżeli fundusz premii, liczony w procentach od funduszu płac zasadniczych, jest wyższy od wyjściowego funduszu premiowego, część przyrostu tego funduszu może być przeznaczona na rezerwy funduszu premii. Decyzję w tym zakresie podejmuje dyrektor przedsiębiorstwa (kombinatu), a dla centrali zjednoczenia — dyrektor zjednoczenia.

3. Wysokość rezerwowego funduszu premiowego nie może przekraczać wielkości wyjściowego funduszu premiowego.

4. Rezerwy funduszu premii jest przeznaczony na uzupełnienie funduszu premiowego przewidzianego na wypłatę premii w danym roku, zwłaszcza w razie okresowego zmniejszenia się zysku.

5. Przyrost funduszu premiowego w stosunku do wielkości funduszu wyjściowego, określonego w pro-

cencie od funduszu płac zasadniczych, lub część tego przyrostu pozostała po utworzeniu rezerwy przeznaczona na wypłatę premii pracownikom za dany rok podlega obciążeniu na rzecz budżetu według następującej skali:

Przyrost funduszu premiowego (pomniejszony o utworzoną rezerwę) w stosunku do procentowego poziomu wyjściowego tego funduszu, określonego w procencie od funduszu płac zasadniczych	Wysokość obciążenia na rzecz budżetu
do 2 punktów	10%
powyżej 2 do 5 punktów	25%
powyżej 5 do 10 punktów	50%
powyżej 10 punktów	80%

Obliczenia obciążeń według podanej skali dokonuje się w sposób składany, oddzielnie dla każdej pozycji. Kwoty rezerwowego funduszu premiowego przeznaczane na premie dla pracowników podlegają obciążeniu na rzecz budżetu, z tym że obciążenie to dotyczy tylko kwoty stanowiącej przyrost funduszu premiowego ponad poziom wyjściowy. Wielkość obciążenia odnosi się do okresu, w którym kwota ta jest uruchamiana.

§ 8. 1. Wypłata całości lub części premii jest uwarunkowana wykonaniem zadań rzeczowych wyznaczanych dla zjednoczenia przedsiębiorstwa i poszczególnych komórek organizacyjnych ruchu przedsiębiorstwa, a w kombinatach — dla całości kombinatu i poszczególnych zakładów wchodzących w jego skład.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, zasady rozliczania tych zadań oraz potrącania premii w razie ich niewykonania ustala dla:

- 1) zjednoczeń i kombinatów podległych bezpośrednio ministrowi — właściwy minister,
- 2) przedsiębiorstw i kombinatów zgrupowanych w zjednoczeniu — dyrektor zjednoczenia,
- 3) poszczególnych komórek ruchu przedsiębiorstwa — dyrektor przedsiębiorstwa,
- 4) poszczególnych zakładów wchodzących w skład kombinatu — dyrektor kombinatu.

3. Kwoty potrącone z premii z tytułu niewykonania zadań rzeczowych mogą być przeznaczone bądź na premie dla innych grup pracowników, którzy zadania te wykonali, bądź też przekazane na fundusz rezerwowy.

4. Zadania stanowiące warunek wypłaty premii (nie więcej niż dwa zadania) powinny być dostosowane do specyfiki zjednoczenia, przedsiębiorstwa, kombinatu oraz poszczególnych komórek organizacyjnych i zakładów i powinny dotyczyć w szczególności: obniżki kosztów, zwłaszcza kosztów materiałowych, poprawy jakości produkcji, określonych zagadnień postępu technicznego, wykonania produkcji eksportowej, wykonania produkcji wytypowanych asortymentów niskorentownych wyrobów dla potrzeb zaopatrzenia rynku lub kooperacji.

§ 9. 1. Wypłaty premii dokonywane są w okresach kwartalnych, po sporządzeniu kwartalnych sprawozdań finansowych i mają charakter zaliczki na poczet rozliczenia rocznego. Wypłaty zaliczek mogą być dokonywane za I, II i III kwartał. W przedsiębiorstwach, kombinatach i centralach zjednoczeń

mogą być wypłacane zaliczki miesięczne, jeżeli dotychczas były stosowne.

2. Wysokość zaliczki wypłacanej na poczet premii za dany rok kalendarzowy nie może przekraczać wysokości odpowiedniej części wyjściowego funduszu premiowego.

3. Jeżeli wysokość utworzonego za dany rok funduszu premiowego jest niższa od sumy wypłaconych w danym roku zaliczek, nadpłacone kwoty tych zaliczek obciążają rezerwową fundusz premiowy lub też fundusz premiowy następnego roku.

§ 10. 1. Wysokość premii przysługującej za dany rok kalendarzowy oraz wysokość zaliczek zatwierdza dla:

- 1) dyrekcji zjednoczenia oraz dyrekcji kombinatu podległego bezpośrednio ministrowi — właściwy minister,
- 2) dyrekcji przedsiębiorstwa oraz kombinatu zgrupowanego w zjednoczeniu — dyrektor zjednoczenia. Przy zatwierdzeniu premii i zaliczek bierze się pod uwagę wykonanie wyznaczonych zadań, ocenę całokształtu działalności przedsiębiorstwa, kombinatu, zjednoczenia, zwłaszcza w zakresie kształtowania się wyniku finansowego produkcji eksportowej oraz w zakresie kooperacji i produkcji przeznaczonej na zaopatrzenie rynku.

2. Wysokość premii dyrektorów, zastępców dyrektorów i głównych księgowych przysługującej za dany rok kalendarzowy może przekraczać wysokość ich premii wyjściowej o taki procent, o jaki wzrósł w danym roku fundusz premiowy pracowników umysłowych premiowanych według niniejszego rozdziału w stosunku do procentowej wysokości wyjściowej tego funduszu.

3. Wysokość premii i zaliczek dla pracowników zatrudnionych na innych stanowiskach kierowniczych i samodzielnych w przedsiębiorstwach i kombinatach zatwierdzają dyrektorzy tych jednostek, a dla pracowników centrali zjednoczenia — dyrektor zjednoczenia. Przy zatwierdzeniu premii i zaliczek bierze się pod uwagę wykonanie zadań wyznaczonych zakładom kombinatu oraz poszczególnym komórkom organizacyjnym ruchu przedsiębiorstwa, jak również wkład pracy tych pracowników w osiąganiu wyników przedsiębiorstwa, kombinatu i zjednoczenia jako całości.

4. Pracownicy mogą być pozbawieni premii w całości lub w części na wniosek bezpośredniego zwierzchnika, jeżeli w danym okresie nie wywiązali się należycie z obowiązków wynikających z zakresu ich pracy.

5. Podstawę wypłaty premii stanowi zakładowy regulamin premiowania, opracowany i zatwierdzony w obowiązującym trybie.

Rozdział III.

Zasady premiowania innych pracowników umysłowych.

§ 11. 1. Fundusz premiowy pracowników nie wymienionych w § 4 wydziela się z planowanego osobowego funduszu płac.

2. Wysokość funduszu premiowego pracowników, o których mowa w ust. 1, nie może przekraczać wy-

sokości wynikającej z procentowego udziału planowanego na rok 1973 funduszu premiowego tych pracowników w funduszu ich płac zasadniczych.

3. Wysokość funduszu premiowego ulega odpowiedniemu przeliczeniu w razie zmiany struktury płac wynikającej z:

1) przeznaczenia części funduszu premiowego na płace zasadnicze,

2) podjęcia decyzji o przeprowadzeniu w danej branży reformy płac pracowników umysłowych.

4. Premie pracowników objętych niniejszym rozdziałem wypłacane są w okresach kwartalnych. W przedsiębiorstwach, kombinatach i centralach zjednoczeń mogą być wypłacane zaliczki miesięczne, jeżeli dotychczas były stosowane.

5. Podstawę wypłaty premii stanowi zakładowy regulamin premiowania, opracowany i zatwierdzony w obowiązującym trybie.

§ 12. 1. W zakresie unormowanym niniejszą uchwałą nie stosuje się przepisów:

1) załącznika nr 3 do uchwały nr 132 Rady Ministrów z dnia 4 maja 1964 r. w sprawie wynagradzania pracowników zatrudnionych w zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych), grupujących państwo-

we przedsiębiorstwa przemysłowe i budowlano-montażowe (Monitor Polski z 1967 r. Nr 21, poz. 100),

2) § 7 ust. 7 i 8 oraz § 8 uchwały nr 125 Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1968 r. w sprawie przedsiębiorstw specjalizujących się w produkcji eksportowej,

3) § 2, § 6 oraz § 8—10 uchwały nr 56 Rady Ministrów z dnia 12 marca 1971 r. w sprawie zasad wynagradzania dyrektorów, zastępców dyrektorów i głównych księgowych przedsiębiorstw przemysłowych i budowlano-montażowych oraz nadzorujących je zjednoczeń,

4) § 6 pkt 1 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1972 r. w sprawie rozszerzenia uprawnień dyrektorów państwowych przedsiębiorstw przemysłowych przemysłu kluczowego i dyrektorów ich zjednoczeń (Monitor Polski Nr 13, poz. 90).

2. Traci moc uchwała nr 130 Rady Ministrów z dnia 4 maja 1964 r. w sprawie premiowania pracowników umysłowych w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Monitor Polski z 1967 r. Nr 21, poz. 99).

§ 13. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1973 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

18.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 24 listopada 1972 r.

w sprawie tabeli norm odzieży ochronnej, roboczej i sprzętu ochrony osobistej dla pracowników ministerstw, urzędów centralnych i rad narodowych.

(Monitor Polski z dnia 29 grudnia 1972 r. Nr 57, poz. 309)

Na podstawie § 13 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 listopada 1972 r. w sprawie umundurowania oraz odzieży ochronnej i roboczej niektórych pracowników ministerstw i urzędów centralnych oraz rad narodowych (Dz. U. Nr 51, poz. 328) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się tabelę norm odzieży ochronnej i roboczej oraz sprzętu ochrony osobistej dla pracownik

ników ministerstw, urzędów centralnych i rad narodowych, stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1973 r.

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: *W. Kawalec*

Załącznik do zarządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 24 listopada 1972 r. (poz. 309).

TABELA NORM

ODZIEŻY OCHRONNEJ, ROBOCZEJ I SPRZĘTU OCHRONY OSOBISTEJ DLA PRACOWNIKÓW MINISTERSTW, URZĘDÓW CENTRALNYCH I RAD NARODOWYCH

Lp.	Zawód, funkcja, specjalność	Przedmioty	Okres używalności w miesiącach lub okresach zimowych	Uwagi
1	2	3	4	5
1	Archiwista, pracownik archiwum	1. R fartuch drelichowy lub satynowy 2. R ocieplacz drelichowy wotowany *) 3. R czapka, beret lub chustka **)	24 18 3 okresy zimowe 24	*) w pomieszczeniach niedostatecznie ogrzewanych **) dla kobiet
2	Bibliotekarz, pracownik biblioteki	1. R fartuch drelichowy, kretonowy lub satynowy	24 18	

1	2	3	4	5
3	Bufetowa herbaciarka	1. R czepek biały 2. R fartuch płócienny biały 3. O fartuch igelitowy frontowy 4. R trzewiki profilaktyczne tekstylne	2 szt./12 2 szt./12 do zużycia 9	
4	Dozorca budynku sprząta- jąca teren oraz robotnik gospodarczy (placowy)	1. R czapka drelichowa 2. R ubranie drelichowe 3. R kurtka przeciwdeszczowa podgumowana 4. R czapka zimowa drelichowa 5. R ubranie drelichowe watowane 6. R trzewiki przemysłowe sk. gum. lub buty gumowe 7. R buty filcowo-gumowe 8. O rękawice ocieplone drelichowe 9. O fartuch brezentowy **) 10. O kamizelka ostrzegawcza	24 *) 15 *) 36 3 okresy zimowe 3 okresy zimowe 24 12 3 okresy zimowe do zużycia do zużycia do zużycia	*) 12 miesięcy dla robotnika gospodar- czego **) przy pracach nara- żających na inten- sywne brudzenie
5	Dozorca obchodowy, stróż nocny	1. R czapka drelichowa lub beret 2. R ubranie drelichowe 3. R peleryna przeciwdeszczowa podgumowana 4. R czapka zimowa drelichowa 5. R ubranie drelichowe watowa- ne 6. R trzewiki przemysłowe sk. gum. 7. R buty filcowo-gumowe 8. O kożuch długi 9. O rękawice drelichowe ocieplo- ne	24 18 36 3 okresy zimowe 3 okresy zimowe 24 3 okresy zimowe 8 okr. zimowych do zużycia	
6	Dyspozytor transportu sa- mochodowego	1. R fartuch drelichowy 2. R ocieplacz drelichowy wato- wany *)	18 4 okresy zimowe	*) w pomieszczeniach nieodpowiednie o- grzewanych
7	Elektromonter siły, światła i łączności	1. R czapka drelichowa lub beret 2. R kombinezon drelichowy lub ubranie drelichowe 3. R trzewiki sk. gum. 4. O rękawice dielektryczne **) 5. O kalosze dielektryczne **) 6. S pas bezpieczeństwa ***) 7. R bluza watowana ****)	12 12 18 *) *) *)	*) według instrukcji producenta **) dyżurne ***) dyżurny do prac na wysokościach ****) w pomieszczeniach nieodpowiednie o- grzewanych
8	Fotograf	1. R fartuch drelichowy 2. O fartuch igelitowy 3. O rękawice gumowe *)	12 do zużycia	*) do pracy w labo- ratorium
9	Goniec	1. R kurtka lub płaszcz przeciw- deszczowy podgumowany 2. R fartuch drelichowy 3. R ocieplacz drelichowy wato- wany 4. R trzewiki sk. gum.	36 18 3 okresy zimowe 18	
10	Intendent gmachu, zaopa- trzeniowiec dokonujący zakupów w terenie oraz ładujący i konwojujący towary	1. R płaszcz podgumowany **) 2. R fartuch drelichowy 3. R ocieplacz drelichowy wato- wany *) 4. R trzewiki przemysłowe na gumie **)	36 18 3 okresy zimowe 24	*) w pomieszczeniach nieodpowiednie o- grzewanych **) dodatkowo dla za- opatrzeniowca
11	Introligator	1. R ubranie drelichowe lub far- tuch drelichowy 2. O fartuch igelitowy przedni 3. R trzewiki tekstylne profilak- tyczne *)	18 12 do zużycia 12	*) dla kobiet pracu- jących w pozycji stojącej ponad 4 godziny dziennie
12	Kasjerka	1. R fartuch drelichowy, kretono- wy lub satynowy	18 12	
13	Kierowca samochodu osobo- wego, furgonetki lub auto- busu	1. R beret 2. R ubranie drelichowe lub far- tuch drelichowy 3. R ocieplacz drelichowy wato- wany **) 4. O kożuch krótki 3/4 ***) 5. R buty gumowe ****) 6. O rękawice bawełniane dziane lub drelichowe pięciopalcowe 7. O fartuch podgumowany lek- ki ****)	24 12/18 *) 3 okresy zimowe 6 okr. zimowych 24 do zużycia do zużycia	*) okres przedłużony dla kierowcy o- trzymującego jed- nocześnie umun- durowanie **) tylko w samocho- dach osobowych bez ogrzewania ***) tylko w samocho- dach terenowych bez ogrzewania ****) do mycia samo- chodu

1	2	3	4	5
14	Kierowca samochodu ciężarowego i pomocnik oraz konwojent samochodu ciężarowego lub wagonu kolejowego	1. R beret 2. R ubranie drelichowe lub kombinizon 3. R kurtka przeciwdeszczowa podgumowana *) 4. R czapka drelichowo ocieplona 5. R ubranie drelichowe watowane 6. O kożuch długi **) 7. R trzewiki przemysłowe sk. gum. 8. R buty filcowo-gumowe 9. R buty gumowe 10. O rękawice drelichowe ocieplone 11. O fartuch podgumowany lekki ***) 12. S okulary ochronne przyciemnione ****)	24 12 36 3 okresy zimowe 3 okresy zimowe 6 okr. zimowych 24 3 okresy zimowe 24 do zużycia do zużycia do zużycia	*) dla konwojenta **) dyżurny ***) do mycia samochodu ****) dla kierowcy przy braku ekranu przeciwśonecznego
15	Konserwator sieci wodno-kanalizacyjnej (hydraulik)	1. R czapka drelichowa lub beret 2. R ubranie drelichowe 3. R kurtka przeciwdeszczowa podgumowana *) 4. R czapka drelichowa ocieplona **) 5. R ubranie drelichowe watowane **) 6. R trzewiki przemysłowe sk. gum. 7. R buty gumowe 8. O rękawice brezentowe 9. O rękawice gumowe 10. O rękawice drelichowe ocieplone	12/24 9/12 36 3 okresy zimowe 3 okresy zimowe 18 24 do zużycia do zużycia do zużycia	*) dyżurna **) w pomieszczeniach niedostatecznie ogrzewanych
16	Korektor biurowy i drukarski	1. R fartuch drelichowy, kretonowy lub satynowy	18 12 12	
17	Kreślarz(ka)	1. R fartuch drelichowy, kretonowy lub satynowy 2. R trzewiki tekstylne profilaktyczne *)	18 12 12 12	*) dla kobiet pracujących w pozycji stojącej ponad 4 godziny dziennie
18	Kucharz(ka) i pomoc	1. R czapka lub czepek biały 2. R fartuch płócienny biały 3. O fartuch z folii igelitowej lub podgumowany lekki 4. R trzewiki profilaktyczne tekstylne dla kobiet lub sandały dla mężczyzn 5. R ocieplacz drelichowy watowany 6. R buty gumowe *) 7. O rękawice ochronne gumowe	2 szt./18 2 szt./18 do zużycia 9 9 3 okresy zimowe 24 do zużycia	*) do mycia kuchni
19	Lekarz	1. R fartuch lekarski	2 szt./18	
20	Magazynier	1. R fartuch drelichowy 2. R ocieplacz drelichowy watowany *)	18 4 okresy zimowe	*) w pomieszczeniach niedostatecznie ogrzewanych
21	Malarz	1. R czapka drelichowa lub beret 2. R ubranie drelichowe 3. R koszula dziana 4. R trzewiki przemysłowe sk. gum. 5. S okulary ochronne 6. O rękawice ochronne	12 9 9 18 do zużycia do zużycia	
22	Maszynistka, teletypistka	1. R fartuch drelichowy, kretonowy lub satynowy	18 12 12	
23	Mechanik maszyn biurowych, konserwator urządzeń telefonicznych	1. R fartuch drelichowy lub fartuch płócienny biały *) 2. S okulary przeciwodpryskowe 3. O rękawice gumowe	18 12 do zużycia do zużycia	*) przy aparaturze elektronicznej
24	Mechanik — monter samochodowy w warsztacie naprawczym	1. R czapka drelichowa lub beret 2. R ubranie drelichowe 3. R czapka drelichowa ocieplona *)	12/18 9/12 3 okresy zimowe	*) w pomieszczeniach niedostatecznie ogrzewanych

1	2	3	4	5
		4. R ubranie drelichowe watowane *) 5. R trzewiki sk. gum. olejo-odporne 6. R buty gumowe **) 7. O fartuch podgumowany lekki **) 8. O rękawice brezentowe lub „emulsin” 9. S okulary ochronne	3 okresy zimowe 18 18 18 do zużycia do zużycia	**) do mycia samochodów
25	Monter i konserwator urządzeń wentylacyjno-klimatyzacyjnych	1. R czapka drelichowa lub beret 2. R ubranie drelichowe 3. R trzewiki przemysłowe sk. gum. 4. R buty gumowe	12 12 24 24	
26	Murarz	1. R czapka drelichowa lub beret 2. R ubranie drelichowe 3. R czapka drelichowa ocieplona *) 4. R ubranie drelichowe watowane *) 5. R trzewiki przemysłowe sk. gum. 6. O fartuch brezentowy 7. O rękawice brezentowe 8. S hełm przeciwuderzeniowy z pilotką **)	12 12 3 okresy zimowe 3 okresy zimowe 18 do zużycia do zużycia do zużycia	*) w pomieszczeniach niedostatecznie ogrzewanych **) zależnie od zagrożenia
27	Operator dziurkarki, sortera, tabulatora, adresarki, maszyn księgujących	1. R fartuch drelichowy, kretonowy lub satynowy 2. S okulary ochronne *)	18 12 12 do zużycia	*) dyżurne
28	Palacz c.o.	1. R czapka drelichowa lub beret 2. R ubranie drelichowe 3. R ocieplacz drelichowy watowany lub bluza watowana *) 4. R trzewiki przemysłowe sk. gum. lub sk. sk. **) 5. R bielizna dziana ***) 6. O fartuch brezentowy 7. O rękawice brezentowe 8. S okulary ochronne lub zasłona	12 6/9 3 okresy zimowe 18 24 1 sezon do zużycia do zużycia do zużycia	*) przy wywożeniu żużla **) rodzaj spodów w zależności od warunków pracy ***) tylko w kotłowniach z ręcznym nawęglaniem
29	Pielęgniarka	1. R fartuch płócienny biały (krzyżowy) 2. R sukienka płócienna 3. R czepek płócienny biały 4. R trzewiki tekstylne profilaktyczne	12 12 2 szt./18 9	
30	Powielaczowy, światłokopista, drukarz ofsetowy, kserografista	1. R fartuch drelichowy, kretonowy lub satynowy 2. O fartuch igelitowy 3. R trzewiki tekstylne profilaktyczne *) 4. O rękawice gumowe 5. S okulary ochronne	12 12 do zużycia do zużycia do zużycia	*) dla kobiet pracujących w pozycji stojącej ponad 4 godziny dziennie
31	Slusarz	1. R czapka drelichowa lub beret 2. R ubranie drelichowe 3. R trzewiki sk. gum. 4. R ocieplacz drelichowy watowany *) 5. O rękawice brezentowe	12 9 18 3 okresy zimowe do zużycia	*) w pomieszczeniach niedostatecznie ogrzewanych
32	Sprzątaczką	1. R chustka na głowę 2. R fartuch drelichowy, kretonowy lub satynowy 3. R trzewiki profilaktyczne tekstylne 4. R buty gumowe *) 5. O rękawice gumowe 6. S pas bezpieczeństwa **)	12 12 12 9 24 do zużycia	*) przy myciu podłóg **) według instrukcji producenta
33	Stolarz	1. R czapka drelichowa lub beret 2. R ubranie drelichowe lub fartuch drelichowy 3. R ocieplacz drelichowy watowany *) 4. R trzewiki sk. gum.	12 12 3 okresy zimowe 24	*) w pomieszczeniach niedostatecznie ogrzewanych

1	2	3	4	5
34	Szatniarz(ka)	1. R fartuch drelichowy lub satynowy 2. R ocieplacz drelichowy watowany *) 3. R trzewiki tekstylne profilaktyczne **)	18 12 3 okresy zimowe 12	*) w pomieszczeniach niedostatecznie ogrzewanych **) dla kobiet
35	Telefonistka	1. R fartuch drelichowy, kretonowy lub satynowy 2. R ocieplacz drelichowy watowany *)	18 12 3 okresy zimowe	*) w pomieszczeniach niedostatecznie ogrzewanych
36	Woźny — portier (informator) Strażnik (dozorca) Dźwigowy dźwigu osobowego	1. R fartuch drelichowy *) 2. R ocieplacz drelichowy watowany **)	do zużycia 3 okresy zimowe	*) dyżurny do prac porządkowych **) w pomieszczeniach niedostatecznie ogrzewanych
37	Zatrudnieni stale przy segregacji poczty w kancelarii głównej	1. R fartuch drelichowy, kretonowy lub satynowy 2. R trzewiki tekstylne profilaktyczne *)	18 12 12 12	*) dla kobiet pracujących w pozycji stojącej ponad 4 godziny dziennie
38	Pracownicy rad narodowych zatrudnieni stale w terenie *) (np. służba agrotechniczna rad narodowych oddelegowana do prac w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych)	Zakres wyposażenia w odzież i sprzęt oraz okresy ich używalności ustala się na podstawie ramowych resortowych branżowych norm odzieży i sprzętu		*) nie dotyczy pracowników inspekcji, którzy powinni otrzymywać odzież dyżurną w kontrolowanych zakładach pracy
39	Pracownicy ministerstw, urzędów centralnych i rad narodowych o zawodach, funkcjach, specjalnościach uzasadniających przyznanie odzieży ochronnej, roboczej, sprzętu ochrony osobistej — nie wymienionych w lp 1—38	Zakres wyposażenia w odzież ochronną i roboczą oraz sprzęt i okresy używalności ustala się jak dla podobnych zawodów, funkcji, specjalności ustalonych w niniejszym wykazie albo dla zawodów, funkcji, specjalności ustalonych w ramowych resortowych branżowych tabelach norm odzieży i sprzętu.		

- Przedmioty oznaczone symbolem „O” stanowią odzież ochronną.
- Przedmioty oznaczone symbolem „S” stanowią sprzęt ochrony osobistej
- Przedmioty oznaczone symbolem „R” stanowią odzież roboczą.
- Symbol sk. gum. oznacza obuwie skórzane na spodach gumowych.
- Symbol sk. sk. oznacza obuwie skórzane na spodach skórzanych.
- W razie zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy okres używalności przedłuża się odpowiednio.
- Przy nakryciach głowy oraz ubraniach drelichowych w wypadkach, w których podano dwa okresy używalności (kol. 4), dłuższy okres używalności należy stosować wówczas, gdy pracownik otrzymuje na dłuższy okres zimowy ocieplone nakrycie głowy albo ubranie watowane.
- W razie wydawania odzieży roboczej (ubrania, fartuchy, kombinezony) wykonanej z drelichu z domieszką 25% elany lub polanu należy okres używalności przedłużyć o 1/3 w stosunku do okresu określonego w tabeli norm.
- W razie wydawania odzieży roboczej wykonanej z drelichu średniego o symbolu D 12 należy okres używalności skrócić o 1/3 w stosunku do okresu używalności określonego w tabeli norm.

19.

WYTYCZNE Nr 36
MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 31 października 1972 r.

**w sprawie uprawnień i obowiązków mistrza w przedsiębiorstwach
gospodarki uspołecznionej.**

*(Dziennik Urzędowy Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych
z dnia 20 listopada 1972 r. Nr 3, poz. 3)*

Realizacja zadań określonych uchwałą VI Zjazdu PZPR nakłada zwiększoną odpowiedzialność na personel inżynieryjno-techniczny wydziałów produkcyjnych i pomocniczych, a w tym również na mistrzów, jako bezpośrednich kierowników produkcji.

Wyniki produkcyjne w dużej mierze zależą od jakości pracy mistrza, od jego uzdolnień, stopnia przygotowania zawodowego i walorów osobistych.

Mistrz powinien być organizatorem pracy i stałym bezpośrednim łącznikiem swego odcinka pracy z

przełożonymi oraz innymi komórkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa.

Mistrz powinien zaznajamiać pracowników z zadaniami produkcyjnymi i osobistym przykładem oraz postawą pobudzać ich do wykonania zadań.

Doceniając w pełni rolę i znaczenie mistrzów jako bezpośrednich kierowników produkcji oraz mając na celu potrzebę umocnienia ich kierowniczej i społeczno-wychowawczej roli, jak też podniesienie ich autorytetu, ustala się, co następuje:

I. Zasady ogólne

1. Mistrz powinien posiadać:

— kwalifikacje i staż pracy określone w branżowym taryfikatorze kwalifikacyjnym oraz odpowiednie doświadczenie zawodowe,

— zdolności organizacyjne,

— wysoki poziom moralny.

2. Mistrzem może być doświadczony technik względnie wysoko kwalifikowany robotnik, który zdobył potrzebne kwalifikacje w czasie pracy w danym zawodzie, posiada odpowiednie przeszkolenie oraz uzyskał tytuł kwalifikacyjny mistrza.

Mistrzem w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być również inżynier.

3. W przypadkach pełnienia funkcji mistrza przez wysoko kwalifikowanego robotnika, należy wyznaczyć mistrzowi okres czasu, w którym powinien on uzupełnić swoje wykształcenie do poziomu średniego. Zwolnienie mistrza od obowiązku posiadania wykształcenia na poziomie średnim może mieć miejsce w przypadkach określonych obowiązującymi przepisami.

4. Posiadanie przez kandydata na stanowisko mistrza kwalifikacji praktycznych i znajomości powierzonych odcinka pracy powinno być sprawdzone przez komisję zakładową powołaną przez dyrektora zakładu.

5. W zakresie powierzonych funkcji mistrz podlega swojemu bezpośredniemu przełożonemu, przed którym jest odpowiedzialny służbowo. Polecenia i zadaniami otrzymuje mistrz od swojego bezpośredniego przełożonego. Stanowisko służbowe bezpośredniego przełożonego mistrza (kierownika wydziału, oddziału, zmiany) określa obowiązujący schemat organizacyjny.

6. Pracę swą mistrz powinien wykonywać z sumiennością wzorowego pracownika i organizatora produkcji w oparciu o współpracę z organizacjami społeczno-politycznymi zakładu, przy czym powinna go cechować bezstronność w stosunku do podwładnych, zjednująca mu autorytet.

7. Na stanowisku starszego mistrza (nadmistrza) może być zatrudniony jedynie mistrz, który poza spełnieniem wymagań branżowego taryfikatora kwalifikacyjnego charakteryzuje się szczególnymi kwalifikacjami zawodowymi, najlepszymi osiągnięciami produkcyjnymi, wysokim poziomem moralnym i politycznym oraz osobistymi predyspozycjami do kierowania zespołami ludzkimi.

II. Uprawnienia mistrza

1. Mistrz jest bezpośrednim kierownikiem grupy pracowników na powierzonym odcinku pracy, w związku z czym przysługują mu następujące uprawnienia:

1) wydawanie opinii w sprawie przyjmowania oraz zwalniania pracowników zatrudnionych na powierzonym mu odcinku pracy;

2) przydzielanie pracy pracownikom stosownie do ich kwalifikacji i potrzeb produkcji, przesuwanie pracowników w czasie zmiany na inne stanowiska pracy, względnie powierzanie im wykonania innych lub dodatkowych prac, zgodnie z przepisami Układu Zbiorowego Pracy;

3) wydawanie podległym pracownikom poleceń dotyczących realizacji zadań przewidzianych dla swego odcinka pracy. Polecenia te nie mogą być w zasadzie uchylone bez powiadomienia o tym mistrza;

4) udzielanie zwolnień od pracy podległym pracownikom na część dnia (dla załatwienia spraw, które wymagają załatwienia w godzinach pracy) — zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

5) ustalanie dni wolnych od pracy za przepracowane niedziele i godziny nadliczbowe w myśl przepisów dotyczących czasu pracy;

6) ustalanie urlopów podległym pracownikom, w ramach planu urlopów;

7) przedkładanie wniosków o przeszerogowanie pracowników wyróżniających się w pracy i podnoszących kwalifikacje zawodowe do wyższej kategorii zaszerogowania w oparciu o przepisy Układu Zbiorowego Pracy. Przeszerogowanie może nastąpić wyłącznie na wniosek mistrza;

8) przedkładanie wniosków o przyznanie podległym pracownikom określonej wysokości premii (w ramach obowiązujących regulaminów) oraz nagród za szczególne osiągnięcia w pracy, w oparciu o kontrolę wykonania ustalonych zadań i obiektywną ocenę pracy;

9) przyznawanie podległym pracownikom nagród z przydzielonego mistrzowi funduszu mistrzowskiego;

10) udzielanie opinii zawodowej — na użytek wewnątrzzakładowy — o podległych pracownikach oraz zgłaszanie wniosków i opinii w sprawach rozdziału nagród pracownikom biorącym udział we współzawodnictwie pracy, ruchu racjonalizatorskim, w sprawach odznaczeń, przydziałów mieszkań, udzielania zapomóg itp.;

11) niedopuszczanie do pracy pracowników znajdujących się w stanie nietrzeźwym lub niezdolnych do pracy;

12) udzielanie ustnych upomnień pracownikom w przypadku nieprzestrzegania obowiązujących instrukcji oraz za wszelkiego rodzaju naruszenia prawidłowego toku i dyscypliny pracy;

13) zgłaszanie wniosków o zastosowanie kar dyscyplinarnych w stosunku do pracowników winnych naruszenia regulaminu pracy i obowiązujących przepisów lub łamania dyscypliny pracy, siania zamętu wśród załogi, dezorganizowania pracy, aktów samowoli itp.;

14) wnioskowanie w sprawie uchylecia regulaminowych kar nałożonych na pracowników;

15) zgłaszanie propozycji dotyczących usprawnień organizacji pracy, technologii produkcji i remontów urządzeń oraz opiniowanie innych wniosków w analogicznych sprawach, a także wdrażanie ich po uzyskaniu akceptacji przełożonych;

16) uczestniczenie w odprawach i naradach prowadzonych przez przełożonego lub kierownika wydziału, dyrekcję zakładu oraz przygotowywanie i

przedstawianie materiałów na te narady, jak również referowanie wyników pracy kierowanego odcinka;

17) korzystanie z wszelkich prac analityczno-badawczych oraz zwracanie się o wyjaśnienia do właściwych komórek administracyjnych w zakresie kształtowania się różnych elementów gospodarki wydziałów jak np.: koszt własny, normy pracy, braki, kierunki postępu technicznego.

2. Szczegółowe uprawnienia mistrzów na poszczególnych odcinkach pracy ustalają instrukcje czynnościowe opracowane przez poszczególne zakłady pracy. Instrukcje te powinny uwzględniać ustalenia niniejszych wytycznych.

3. Wynagrodzenie za pracę i świadczenia dodatkowe mistrzów regulują układy zbiorowe pracy. W miarę powstających możliwości należy wprowadzać zasadę, by wynagrodzenie mistrzów było wyższe o 10—20% od wynagrodzenia podległych mu pracowników w grupie najwyższej kwalifikowanych.

III. Obowiązki mistrza

1. Mistrz obowiązany jest do:

1) zatrudniania podległych pracowników zgodnie z ich kwalifikacjami stosownie do faktycznych potrzeb produkcyjnych;

2) dopilnowania prawidłowej obsługi, eksploatacji, należytej konserwacji wszystkich urządzeń produkcyjnych i pomocniczych oraz prawidłowego używania narzędzi i przyrządów przez podległych pracowników, przeprowadzania w razie potrzeby praktycznych pokazów właściwego sposobu obsługi urządzeń, maszyn i wykonania pracy;

3) kontrolowania wykonania zmianowych planów pracy, wskaźników techniczno-ekonomicznych i zadań swojego odcinka pracy oraz zapoznawania podległej załogi z wynikami pracy na organizowanych naradach;

4) dopilnowania stosowania przez podległych pracowników bezpiecznych metod pracy, a w szczególności:

a) ścisłego przestrzegania przez podległych pracowników przepisów obowiązujących w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zapewnienia im sprzętu ochrony osobistej oraz czuwanie nad właściwym przechowywaniem i konserwacją tego sprzętu,

b) wykonywania wydanych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy zarządzeń władz nadrzędnych oraz poleceń i nakazów służby bhp,

c) sprawowanie nadzoru nad bezpiecznym stanem pomieszczeń pracy, wyposażenia technicznego, narzędzi, osłon oraz innych urządzeń i przyrządów zabezpieczających,

d) ścisłej współpracy ze służbą bhp przy opracowywaniu planów poprawy warunków pracy i zapewnienia realizacji tych planów oraz organizowania stanowisk roboczych w sposób zabezpieczający je przed wypadkami,

e) czuwania nad rygorystycznym przestrzeganiem przez podległych mu pracowników obowiązujących przepisów przeciwpożarowych i porządkowych;

5) dopilnowania regularnego i odpowiedniego zaopatrzenia wszystkich stanowisk pracy w niezbędne surowce, narzędzia i materiały, należytego ich przechowywania oraz kontrolowania pobrania i celowości zużycia;

6) kontrolowania wszystkich miejsc pracy i in-

struowanie podległych pracowników o sposobie wykonywania powierzonych im obowiązków, udzielanie pomocy, porad i wskazówek w wykonywaniu powierzonych im zadań, a szczególnie pracownikom młodym i nowo przyjętym;

7) dbałość o wysoką jakość produkcji przez ścisłe stosowanie instrukcji technologicznych, zaopatrywanie pracowników w instrukcje technologiczne, systematycznego szkolenia oraz wykazywania pracownikom nieprzestrzegających instrukcji technologicznych i czynnościowych;

8) kontrolowania obecności pracowników na stanowiskach pracy bezpośrednio po rozpoczęciu pracy, w czasie pracy i bezpośrednio przed zakończeniem pracy;

9) przestrzegania właściwego i pełnego wykorzystywania czasu pracy, przestrzegania zasad dyscypliny pracy, zwalczania wszelkich nadużyć oraz kontrolowania zapisów w źródłowej dokumentacji zarobkowej podległych pracowników;

10) usuwania dostrzeżonych przeszkód i trudności w pracy, zgłaszania przełożonemu spraw, których rozwiązanie przekracza kompetencje mistrza oraz wykonywania wszelkich doraźnych poleceń swojego przełożonego w zakresie podległego odcinka pracy;

11) organizowania osobiście lub w porozumieniu ze swoim przełożonym doraźnej akcji remontowej w razie awarii na powierzonych jego opiece urządzeniach oraz analizowania przyczyn powstawania awarii i podejmowania w porozumieniu z przełożonym środków zapobiegających ich powstawaniu;

12) dopilnowania planowego i prawidłowego wykonywania remontów i napraw przez służbę utrzymania ruchu oraz uczestniczenia w odbiorze urządzeń technicznych po remontach i naprawach;

13) dbałości o oszczędne używanie surowców, materiałów, paliw i energii;

14) inicjowania zmian w zakresie doskonalenia procesów produkcyjnych, przedkładania wniosków kierownictwu wydziału odnośnie projektów zmian instrukcji technologicznych i czynnościowych, rozwijania ruchu racjonalizacji produkcji i współzawodnictwa pracy;

15) dbałości o kulturę miejsca pracy, dopilnowania utrzymania porządku i czystości na stanowiskach pracy i w rejonie powierzonego odcinka pracy;

16) przekazywania urządzeń produkcyjnych mistrzowi z następną zmianą w stanie umożliwiającym kontynuowanie produkcji oraz stwierdzenia faktu przekazania — przyjęcia podpisem w książce zdawczo-odbiorczej;

17) stwarzania nowym i młodym pracownikom warunków ułatwiających adaptację i podnoszenie kwalifikacji, udzielania im pomocy i rady w wykonywaniu powierzonych prac oraz szkolenia ich w zakresie metod pracy i właściwego gospodarowania materiałami i energią;

18) stałego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, w celu wprowadzenia postępu technicznego i organizacyjnego na powierzonym odcinku pracy.

2. Szczegółowe obowiązki mistrzów ustalają instrukcje czynnościowe opracowane przez poszczególne zakłady pracy. Instrukcje te powinny uwzględniać postanowienia niniejszych wytycznych.

KSIAŻKI INSTYTUTU WYDAWNICZEGO CRZZ

informują, radzą, pomagają

- Marian Błażejczyk: Prawo samorządu robotniczego, WZw 71, wyd. 2 poprawione i uzupełnione, s. 367, zł 35.—
- Ludwik Krąkowski: Sądy społeczne w zakładzie pracy. Ustawa, wytyczne, regulamin z komentarzem, WZw 70, wyd. 2, s. 116, zł 12.—
- Michał Kulczycki, Jerzy Zduńczyk: Nowe prawo karne w ochronie obywatela, WZw, 71, s. 174, zł 12.—
- Kazimierz Mańkowski, Orest Pęgierski: Komisje rewizyjne zakładowych organizacji związkowych, WZw 70, s. 143, zł 10.—
- Albin Mirończuk: Ustawodawstwo pracy. Poradnik dla rad zakładowych, WZw 70, wyd. 2 zaktualizowane, s. 492, zł 45.—
- Albin Mirończuk: Uprawnienia pracownika w razie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, WZw 71, wyd. 2 poprawione i uzupełnione, s. 125, zł 8.—
- Julian Nadolski: Vademecum działu osobowego, WZw 70, s. 283, zł 30.—
- Marek Piątkowski: Emerytury i renty pracownicze, WZw 71, wyd. 3 poprawione i uzupełnione, s. 267, zł 10.—
- Marek Piątkowski: Uprawnienia socjalne pracowników i ich rodzin, WZw 69, s. 273, zł 18.—
- Tadeusz Radziński: Uprawnienia urlopowe pracowników, WZw 70, wyd. 2 poprawione, s. 202, zł 10.—
- Zbigniew Salwa: Uprawnienia pracujących kobiet, WZw 70, s. 95, zł 7.—
- Jerzy Sierpiński: Domy wczasowe. Organizacja, technologia, ekonomika usług, WZw, 71, s. 140, zł 15.—
- Stanisław Trandziuk: Podstawy prawne działalności kulturalno-oświatowej, WZw 71, wyd. 2 uzupełnione, s. 203, zł 25.—
- Stanisław Trandziuk: Kształcenie pracujących. Podstawy prawne, WZw 71, s. 341, zł 30.—

Publikacje Instytutu Wydawniczego CRZZ nabyć można w księgarniach „Domu Książki” na terenie całego kraju.

Instytut Wydawniczy CRZZ — Warszawa, ul. Spasowskiego 1/3

WARUNKI PRENUMERATY

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Instytucje państwowe, społeczne, zakłady pracy, szkoły itp. mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie w miejscowych Oddziałach i Delegaturach „Ruch”, w terminie do 25 listopada na rok następny.

Prenumeratory indywidualni mogą opłacać prenumeratę w urzędach pocztowych i u listonoszy, lub dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Towarowa 28 (w terminie do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty).

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO Nr 1-6-100024.

Sprzedaż egzemplarzy numerów zdezaktualizowanych, na uprzednie pisemne zamówienia, prowadzi Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Towarowa 28.